

Vaduguns

Otrdiena ● 2017. gada 26. septembris

CENA tirdzniecībā 0,65EUR

Pirmais dzejolis

5.

Īsziņas

Fotokonkurss “Vietas, lietas, cilvēki”

Gaidot Latvijas simtgadi, laikraksts “Vaduguns” aicina piedalīties fotokonkursā

“Vietas, lietas, cilvēki”, kurā ikviens var iesūtīt fotogrāfijas ar mūspuses skaistākajām vietām, tostarp dabas ainavām, cilvēku portretiem, dažādiem pasākumiem, aktivitātēm u.c. Apkopojo labākās fotogrāfijas, veidosim ceļojošo fotoizstādi, publicēsim tās laikrakstā un mājaslapā:

www.vaduguns.lv, kā arī novembrī prezentēsim pilsētas centrā uz “Vaduguns” redakcijas ēkas sienas, lai tās varētu apskatīt ikviens balvenietis un pilsētas viesis.

Fotogrāfijas jāiesūta līdz 20.oktobrim “Vaduguns” redakcijā, Teātra ielā 8, Balvos, vai arī e-pastā:

edgarsgabranovs@inbox.lv, norādot autora vārdu, uzvārdu, e-pasta adresi un tālrundi.

Veidosim vēsturi kopā!

Skolēni izaicinās deputātus

No 23. līdz 30. septembrim Latvijā trešo gadu pēc kārtas notiek Eiropas Sporta nedēļa, kurā iesaistīsies arī Balvu novada ļaudis. No 25. līdz 30. septembrim dažādas aktivitātēs notiks vairākās vietās Balvu novadā, bet Joti interesanta būs volejbola spēle, jo Balvu Valsts ģimnāzijas sporta zālē 10., 11. un 12.klašu komandas izaicinās Balvu novada domes deputātus un pašvaldības darbiniekus, bet 29.septembrī ģimnāzijas jauniešu komanda telpu futbolā sacentīsies ar Valsts policijas Latgales reģiona brigādes Balvu dājas darbiniekiem.

- Latgales dvēsele un rokas Jauns apskates objekts Rugājos

- Nikodema Rancāna balva baltinaviete Sanem no režisora Viestura Kairiša rokām

Mūža bagātīgais devums

Foto - M.Sprudzane

Šķilbēniete Stefānija Matisāne jūtas pateicīga Dievam – viņas mūža ritējumam 90.gadskārtā. Pati saka, ka jūtas tikpat kā Latvijas vēstures grāmata, kurai daudz lappušu un atmiņu.

Meitene agri iemācījusies lasīt, skolas gados spēlējusi teātri. Stefānija vēlējās kļūt par mediku, taču Medicīnas institūtā Rīgā mācījusies tikai mēnesi, jo vecāku šaurās rocības dēļ atteikusies par labu brālim, lai viņš izglītotos ģimnāzijā Balvos. Uzsākusi skolotājas darba gaitas un pelnījusi naudu pati. Trīsdesmit pieci mūža gadi aizvadīti Balkanu kalnos, Kangaru pamatskolā, no tiem 13, strādājot par direktori. Par sevi un Šķilbēnu pusi Stefānija Matisāne saka: “Kangaru skola ir mana jaunība, mana pirmā mīlestība, mans darbs... un viss mūžš Šķilbēnos...

Esmu savā pagasta patriote”.

Stefānija Matisāne ir bagāta ar trim lielām Dieva dotām dāvanām – rakstniecības prasmi, rokdarbu meistarību un, protams, dziedāšanu, kas raksturojas ar Joti spēcīgu, izteiktu balsi. Ne velti viņa ir “Lielās folkloras gada balvas 2007” laureāte - balva pasniegta par mūža ieguldījumu folkloras apgušanā un kopšanā.

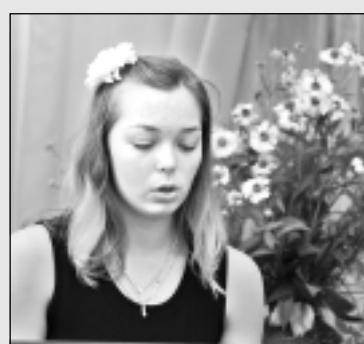
Jubilejas pēcpusdienā Stefānija Matisāne vēlējās iedegāt trīs sveces. Viņa nolasīja savu vēlējumu: “To pirmo sveci iedegšu – par Dievu. Otrs – par tiem, kam dvēselē ir dzīļa nakts, kas skumst pēc pagātnes un netic nākotnei. Lai viņi pamostas. Bet trešo – par sevi un jums visiem. Lai Dievs dod visiem labu veselību, lai Dievs dod manai zemei izturēt un Dievs dod manai tautai izdzīvot!”

* Turpinājums 4.lpp.

Vēstures liecības.

8. lpp.

Dzejas dienās muzicē un dzied angļu un latviešu valodā.

6. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei 417 dienas!

ISSN 1407 - 9844

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 5. marta ● Nr. 72 (8966)

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Nedēļas nogalē vasara beidzot pielika treknū punktu savai bezgaligajai lietus pelēcībai un atdeva godu rudens košumam. Nedēļas nogalē iestājās astronomiskais rudens. Šoreiz to pamanījām jo spilgti, jo pēc ilgstošām lietavām beidzot uzspīdēja saule un cilvēki ieraudzīja, ka krāsoties sākušas koku lapas - dzeltēt, sārtoties un pa kādai raisīties no koku zariem. Cilvēki pamanīja, cik koši zied puķes, cik purvos sarkanās spīd dzērvenes, jo, šķiet, bija to piemirsusi vai vienkārši nespēja saskatīt aiz pelēkā lietus plīvura. Šo vasaru pieminēsim vēl ilgi, jo tā bija ne tikai lietainākā, bet pārsteidza ar plūdiem un to līdzīgi nestajiem postījumiem, kādus piedzīvo reizi simts gados. Šī vasara daudz ko atgādināja tiem, kuri bija piemirsusi bērnību, un daudz ko iemācīja tiem, kuri neko tādu savā mūžā vēl nebija piedzīvojuši. Cilvēki vilka kājas gumijas zābakus un nēma rokās dakšas, lai noraktu dubļos iestigušos kartupeļus, atstāja automašīnas, lai nebaidītos nostāgāt kājām garus ceļa gabalus, ko agrāk pieraduši noripot, ērti sēzot automašīnas sēdeklī. Nevienam šajās dienās nebija vajadzīgs apmeklēt izglītojošas lekcijas un atsaukties aicinājumam izvēlēties videi draudzīgus pārvietošanās veidus, jo vienkārši pati dzīve piespieda to darīt. Taču daudzi no mums vēl pēc pāris gadiem varēs lepoties, ka piedzīvojuši ne tikai lietaināko vasaru, bet arī Latvijas simtgadi, tūkstošgades mijus, Dziesmusvētku simtgadi un vēl, iespējams, ko citu, kas notiek reizi simts gados un paliek spilgtā atmiņā.

Latvijā

Nostiprina Lubāna ezera dambi. Pēc lietavu izraisiem plūdiem būtiski paaugstinājās ūdens līmenis Lubāna ezerā, pārsniedzot ezera vidējo ekspluatācijas līmeni par 1,7 metriem. Līdz ar to bija apdraudēta Lubāna ezera Ziemeļu dambja noturība. Valsts SIA "Zemkopības ministrijas" nekustamie īpašumi" operatīvi veica Ziemeļu dambja nostiprināšanu, darbi turpinās, lai ierobežotu ūdens postošo iedarbību uz dambi.

Nākamgad Latvijā – divas talkas. Nākamajā gadā Latvijā norisināsies divas talkas - pēc jau tradicionālās Lielās talkas pavasarī Latvijas pašvaldības iesaistīties arī Pasaules talkā. Pasaules talka norisināsies nākamā gada 15. septembrī. Tā sāksies Jaunzēlandē pulksten 10 pēc vietējā laika un sekos Saulei visas dienas garumā, pārkājot visas 24 laika joslas. Talka noslēgšies Havaju salās. Plānots, ka tajā iesaistīties brīvpārtīgie no 150 pasaules valstīm, lai sāktu straujas pārmaiņas ceļā uz tirāku pasauli.

Izveido īpašumu datu bāzi. Latvijas Investīciju attīstības aģentūra izveidojusi elektronisku nekustamā īpašuma datu bāzi par īpašumiem, kas var tikt izmantoti uzņēmējdarbībā, ipaši ražojošās nozarēs. Informāciju plānots piedāvāt ārvalstu kompānijām, kas interesējas par iespēju uzsākt darbību Latvijā. Iesniegt informāciju par šādiem īpašumiem var pašvaldības, uzņēmumi un privātpersonas.

Atklāta laba servisa kustības kampaņa. Līdz 12. novembrim ikvienu Latvijas iedzīvotājam ir iespēja balsot par atsaucīgiem un laipniem valsts pārvaldes darbiniekiem. Ar laba servisa kustību valsts pārvaldē Valsts kanceleja jau trešo gadu pēc kārtas aicina iedzīvotājus novērtēt izcielu klientu apkalpošanu un balsot par atsaucīgiem valsts iestāžu darbiniekiem. Laba servisa kustības mērķis ir izcelt labākos no labākajiem, lai viņi iedvesmotu citus valsts pārvaldē strādājošos.

Notiks mobilizācijas mācības. Septembrī un oktobrī Latvijā notiks Nacionālo bruņoto spēku (NBS) Mobilizācijas mācības 2017, lai pārbaudītu procedūras un normatīvajos aktos noteikto mehānismu efektivitāti. Mācības vada Aizsardzības ministrija.

(No laikrakstiem "Auseklis", "Stars", "Malienas Ziņas", interneta portāla www.delfi.lv)

"Balvi skrien" uzņem apgriezienus

Artūrs Ločmelis

Noslēdzies "Balvu Sporta centra" organizētā skriešanas seriāla "Balvi skrien" 2.posms – "Rudens enerģijas skrējens". Ikvienš no dalībniekiem veiksmīgi sasniedza finišu, turklāt šajā posmā četrās daiļā dzimuma pārstāves piedalījās jaunā disciplīnā – nūjošanā.

Seriāla 2.posmā sportisti sacentās astoņās grupās divās distancēs – "Veterāni virieši 10 km", "Virieši 10 km", "Sievietes 10 km", "Veterāni 5 km", "Virieši 5 km", "Jaunieši 5 km", "Jaunietes 5 km", kā arī sacensību jaunajā disciplīnā "Nūjošana" 10 kilometru garā distancē. Lai arī kopumā no sacensību trīs posmiem aizvadīti jau divi, seriāla dalībnieku savstarpējā cīņa sportiskā garā kļuvusi vēl interesantāka un redzams, ka konkurence ir nudien liela, jo droši runāt par galigo vietu sadalījumu, tostarp labāko trijnieku nevar nevienā no sacensību grupām. Tas jo interesantāku gan pašiem sportistiem, gan arī viņu atbalstītājiem padara gaidāmās cīņas noslēdošājā, 3.posmā. **Skriešanas seriāla "Balvi skrien" pēdējais posms "Lāčplēša dienas skrējens apkārt Balvu ezeram" un kopvērtējuma apbalvošana notiks pēc nepilniem diviem mēnešiem – 11.novembrī (starts pulksten 12).** **Pieteikties var, zvanot uz tālr. nr. 29336428 vai rakstot uz e-pastu: edgars_kaljva@inbox.lv.** Bet kādi tad ir aizvadītā 2.posma rezultāti un situācija kopvērtējuma tabulā?

Grupā "Veterāni virieši 10 km" 2.posmā uzvaras laurus plūca ANTIS ZUNDA, aiz sevis atstājot brāļus Dokānum – Jānim 2.vietā, bet Ainārs ierindojās godalgotajā 3.vietā. Jāpiebilst, A.Zunda nepiedalījās sacensību 1.posmā "Nakts laimes skrējens", kas vismaz pagaidām ar izcīnītajiem 20 punktiem kopvērtējumā viņam liez pakāpties augstāk par 3.vietu, kur atrodas jau minētie brāļi – A.Dokāns ar 37 punktiem ir līderis, bet J.Dokāns ar 36 punktiem atrodas 2.vietā un min pa pēdām savam brālim. Vēl šajā grupā startē arī pašlaik 4.vietā esošais Voldemārs Šimanovskis (17 punkti) un Ainārs Miņins, kurš ar iegūtiem 16 punktiem kopvērtējumā atrodas 5.vietā. Abu vīru rezultātu starpība līdz 3.vietai ir pavisam niecīga, kas sola aizraujošus notikumus skriešanas seriāla pēdējā posmā.

Ne mazāk saspringta ir situācija grupā "Virieši 10 km". Sacensību 2.posmā salīdzinoši mierīgi un atbrīvoti varēja justies Aigars Andrejevs, kurš savā grupā aizvadītajā posmā "Rudens enerģijas skrējens" startēja vienīgais un ieguva vēl papildus 20 punktus. Rezultātā viņam kopvērtējumā izcīnīti 38 punkti un diezgan pārliecinoša 1.vietā. Savukārt no 2. līdz 5.vietai vēl ir daudz jautājumu, uz kuriem atbildi gūsim pēc noslēdošā posma. Pagaidām 2.vietā ar 20 punktiem atrodas Jānis Circens, bet turpat netālu ar 18 punktiem 3.vietā ir Aigars Andrejevs, 4.vietā – Andrejs Tokarevs (17 punkti), 5.vietā – Māris Žabars (16 punkti).

Sacensību dalībnieki startē arī uz pusi īsākās – piecu kilometru – distancēs. Grupā "Veterāni 5 km" pagaidām visiem *pogas griež ārā* Jānis Ģermanis, kurš uzvarēja gan 1., gan arī nupat notikušajā 2.posmā. Rezultātā J.Ģermanis kopvērtējumā ar 40 punktiem atrodas 1.vietā, 2.vietā ar 35 punktiem viņam seko Ēriks Apšenieks, 3.vietā ar 18 punktiem atrodas Normunds Stahovskis, 4.vietā ar 17 punktiem – Inārs Supe, 5.vietā ar 15 punktiem – Juris Kairišs.

Ļoti līdzīga situācija punktu ziņā ir grupā "Virieši 5 km". Arī šajā grupā abos aizvadītajos posmos uzvarēja Artis Logins, pašlaik ir līderis un sakrājis 40 punktus. Vismaz līdz dalītai 1.–2. vietai sešu punktu pietrūkst Mārtiņam Iljinam, kurš kopvērtējumā izcīnījis 35 punktus. Savukārt vēl sīvāka cīņa ir par 3.vietu. Tajā ar 18 punktiem ierindojas Jānis Circens, 4.vietā ar 17 punktiem ir Mikelis Pirksts, bet 5.vietā ar 16 punktiem – Gatis Irbits.

Dalībnieku skaita ziņā vismazāk pārstāvētā ir grupā "Jaunieši 5 km". Tur startē tikai divi dalībnieki, no kuriem 1.vietā ar kopvērtējumā izcīnītajiem 40 punktiem atrodas Ričards Brenčs, bet turpat blakus ir arī Matiss Brenčs, kura kontā pirms pēdējā posma 36 punkti.

Tāpat kā stiprā dzimuma pārstāvji, arī dāmas parūpējušās par intrigām. Grupā "Sievietes 10 km" 2.posmā uzvaru izcīnīja Guna Ģērmane, kura ar 40 kopvērtējuma punktiem ir līdere arī visā grupā. Noslēdošajā posmā viņu centīties apsteigt Vita Jaunzeikare-Loča, kura kopvērtējumā atrodas 2.vietā un sakrājusi tikai par 4 punktiem mazāk – 36. Savukārt 3.vietā ar 17 punktiem atrodas Tatjana Sadovņikova, kura 2.posmā nepiedalījās.

Grupā "Jaunietes 5 km" loti sīva cīņa gaidāma par 1.–2. vietu un 3.–5.vietu. Pēc pirmajiem diviem posmiem kopvērtējumā pagaidām līdere ir Ketija Rakstiņa, kura izcīnījusi apaļus 40 punktus. Nedaudz atpaliek 2.vietā esošā Beāte Dārziņa, kura iekrājusi 36 punktus. Savukārt 3.–4.vietu ar 17 punktiem dala Alise Romāne un Paula Šimanovska, bet 5.vietā ar 16 punktiem atrodas Dinija Šimanovska.

Visbeidzot viena no interesantākajām situācijām kopvērtējuma tabulā ir jaunpienākušajā disciplīnā "Nūjošana 10 km". 1.vietu no 4.vietas šķir tikai nieka četri punkti. Vismaz pagaidām līdere ar 20 punktiem ir Diāna Gergenredere, 2.vietā ar 18 punktiem – Edīte Mača, 3.vietā ar 17 punktiem – Iluta Tihomirova, bet 4.vietā ar 16 punktiem atrodas Inta Ozola.

Nūjošās. Disciplīnā "Nūjošana 10 km" uzvaru izcīnīja Diāna Gergenredere, 2.vietu – Edīte Mača, 3.vietu – Iluta Tihomirova, 4.vietu – Inta Ozola (goda pjedestāla 3.vetas priekšplānā).

Virieši – veterāni. "Rudens enerģijas skrējienā" starp viriešiem – veterāniem labākais bija Atis Zunda. 2.vietā šoreiz Jānim Dokānam, bet 3.vietā – Aināram Dokānam. Kopvērtējumā gan brāļi atrodas pārliecinošā vadībā.

Jaunietes. Starp sacensību mazākajiem dalībniekiem meiteņu konkurencē grupā "Jaunietes 5 km" enerģiskajā rudens skrējienā labākā bija Ketija Rakstiņa, kura triumfēja arī 2.posmā. Savukārt 2.vietu izcīnīja Beāte Dārziņa, 3.vietu – Alise Romāne.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Kā vērtējat Saeimas balsojumu nepiešķirt pilsonību Latvijā dzimušajiem nepilsonu bērniem?

Viedokļi

Labi, ka jautājums noņemts no darba kārtības

INESE LAIZĀNE, Saeimas deputāte no Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!" – "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK"

Mana apvienība viskrasāk pārstāvēja viedokli, ka prezidenta Raimonda Vējoņa iniciatīva nav risinājums, un pat uzstāja uz kategorisku balsojumu nepiešķirt pilsonību, tādēļ esmu gandarīta, ka šis jautājums tika noņemts no Saeimā steidzami uzliktās darba kārtības. Vēlāk prezidents caur saviem

padomniekiem izteicās, ka viņš jūtas sarūgtināts par Saeimas balsojumu, savukārt es kā Latvijas pilsoņa un Saeimas deputāte esmu sarūgtināta par prezidenta rīcību. Skājas paziņojums un šī jautājuma pacelšana ar tādu retoriku, vai mums patiesām ir bail no 50 nepilsonu bērniem, manuprāt, parāda tikai to, ka prezidents to darījis ar argumentācijas klūdām un neiedzījinoties. Mums nav bail no 50 bērniem, mums principā nav bail ne no 50, ne no 100 bērniem, un es gribētu teikt, ka mums nav bail arī no 240 tūkstošiem nepilsonu. Šajā lietā ir pavismā citā būtība, jo tā noformulēt un uzdot jautājumu nedrīkst. Jautājums ir par to, kāds ir mūsu pilsonu kopums? Ja tagad vecākiem tikai ar galvas mājienu vai vienu vārdu jāparāda griba, ka viņu bērns ir Latvijas pilsonis un viņi to nevēlas, tātad tam ir ļoti būtiski iemesli. Bet ļoti pavirši paziņot, ka tā ir tikai viņu vēlme braukt bez vīzas uz Krieviju? Var jau būt... Taču es te saskatu dzīlākus iemeslus, jo, manuprāt, nevar vienos svaru kausos ielikt 60 euro (aptuveni tik maksā vīza uz Krieviju) un nepilsonu statusu. Esmu pārliecināta, ka arī pārējie, kas balsoja, to darīja, iedzījinoties šajā jautājumā. Vēlāk kolēgi no citām partijām izteicās, ka šī prezidenta iniciatīva nevis saliedēja, bet gan sašķēla sabiedrību. Un ja šo jautājumu Saeimā skatītu trīs lasījumos un garās debatēs, domāju, ka sašķeltība tikai

pastiprinātos, nevis mazinātos.

Presē un citos masu medijos izskanējis, ka socioloģisko pētījumu aptaujās sabiedrības attieksme nepilsonu jautājumā ir daudz pielaidīgāka un vairums tomēr atbalsta prezidenta iniciatīvu. Taču ir viens 'bet'... Šajās aptaujās jautājumus var uzdot dažādi. Ja personīgi man jautātu, vai es gribu mazināt nepilsonu skaitu, es arī teiktu – jā, gribu. Svarīgi ir, kādā veidā jautājums tiek uzdots un vai respondentam izskaidrota lietas būtība, kas ir maz ticams. Ja šodien pēc visām šīm debatēm tai sabiedrības daļai, kura sekoja līdzi, uzdotu jautājumu vēlreiz, neesmu pārliecināta, ka tie rādītāji atkal būtu tādi paši. Atkāpei no tēmas kā piemēru minēšu melnās retorikas jautājumu: vai jūs jau beidzāt sist savu sievu? Tur nevar atbildēt ar 'jā' vai 'nē', ja vīrs sievu nesit vai, piemēram, tādās vispār nav.

Nepilsonu jautājuma sakarā no dažiem politiķiem presē izskanēja versijas, ka tas viss saistīts ar Maskavas ieteikmi, cīņu ar oligarhiem, un šis likumprojekts ir daļa no tā. Es nezinu, vai mēs jebkad dabūsim patiesu atbildi no prezidenta, kādēļ šajā situācijā, kad vēl nav pielikts punkts izpētei par oligarhu sarunām, notiek budžeta veidošana, ir nopietnas veselības aprūpes problēmas, notiek ģimenes ārstu streiki, pensionāru neapmierinātība (varētu saukt vēl un vēl), pacelts šis

jautājums. Kādēļ Raimonds Vējonis tieši šajā brīdi nācis ar iniciatīvu, kas uz diezgan ilgu laiku paņēma sabiedrības uzmanību un novērsa no citiem, būtiskākiem jautājumiem? Domāju, mēs nekad nedabūsim patiesu atbildi, bet mēs katrs varam aizdomāties, kāpēc tas tā notika. Taču es un manas apvienības pārstāvji esam gandarīti, ka paļāvāmies uz kolēgiem – viņi šajā svarīgajā jautājumā iedzīlinājās un izprata tā būtību.

Fakti

- Pagājušo ceturtdien Saeima noraidīja Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa iesniegto likumprojektu par nepilsonu statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem. Par ierosinājumu balsoja 39 Saeimas deputāti, pret bija 38, atturējās 14.

● Par Vējoņa ierosinājumu bija oposīcijas partijas – "Saskaņas" frakcija, "No sirds Latvijai" un Latvijas Reģionu apvienības frakcijas, kā arī par to balsoja četri no "Vienotības" izstājušies deputāti. Pret balsoja koalīcijas partiju pārstāvji un pie frakcijām nepiederošais deputāts Ilmārs Latkovskis. Arī 14 atturējušos skaitā bija tikai "Vienotības" un ZZS pārstāvji.

● Likumprojekts paredz vairs nepiešķirt nepilsonu statusu bērniem, kuri dzimuši Latvijā pēc 2018.gada 1.jūnija.

● Likumprojekta anotācijā norādīts, ka tā pieņemšana veicinās saliedētas un uz Latvijas tautas kopīgajām vērtībām balstītas Latvijas sabiedrības turpmāku attīstību.

● Pēc likumprojekta pieņemšanas izmaiņas attiektos uz aptuveni 50 līdz 80 jaundzimušajiem gadā. 2016.gadā nepilsonu statuss tika piešķirts 52 bērniem.

● Saskaņā ar 2017.gada maijā veiktās sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS aptaujas datiem 76% Latvijas iedzīvotāju atbalsta to, ka Latvijā dzimuši nepilsonu bērni automātiski kļūtu par Latvijas pilsoniem līdz ar piedzīmšanas brīdi, ja vien bērna vecāki neizvēlētos citas valsts pilsonību, norāda prezidents.

Diemžēl prezidenta vēlmi ignorēja

MAIJA GOLUBEVA, Viļakas pensionāru biedrības vadītāja, partijas "Saskaņas centrs" biedre

Saeimas balsojums par automātisku pilsonības piešķiršanu Latvijā dzimušajiem

nepilsonu bērniem, godīgi sakot, mani īpaši nepārsteidza, jo tas jau bija gaidāms, ka Nacionālā apvienība asi iestāsies šajā jautājumā. Taču mans uzskats, ka tas ir aplami un netālredzīgi. Nemsim par piemēru Eiropas Savienības valstis, kurās, bērniem dzimstot, automātiski piešķir tās valsts pilsonību, kurā viņš nācis pasaulē. Tā tas ir daudzās valstīs pasaulē, bet diemžēl ne Latvijā. Man pašai visi radi ir latvieši – tikai mani vienu visi sauc par krievieti, jo mans tēvs pēc tautības bija krievs. Viņi ar mamma visu mūžu nodzivoja Lubānā, bet ne reizi nesanāca nekādas domstarpības pilsonības jautājumos. Bet vispār agrāk jau nebija tā, kā tagad, kad gandrīz baksta ar pirkstu – tu latvietis, es krievs. Visi dzīvoja draudzīgi.

Arī es gribu, lai visi dzīvo draudzīgi, tāpēc uzskatu, ka mūsu valstī dzimušajiem nepilsonu bērniņiem automātiski jāpiešķir Latvijas pilsonība. Jā, pieļauju, ka ir arī tādi vecāki, kuri to nemaz nevēlas, taču tas nav pareizi. Ir jāgrib Latvijas pilsonība, ja viņi te dzīvo, strādā un te aug viņu bērni. Par šo pilsonības

piešķiršanas jautājumu esmu runājusi arī ar mūsu vietējiem cilvēkiem un varu teikt, ka viņi tam nepievērš pārāk lielu nozīmi – savā starpā mēs dzīvojam draudzīgi. Galvenais, ko no Viļakas novada iedzīvotājiem dzirdēju, ir neizpratne, kādēļ tik svarīgā jautājumā, kāds ir arī šis, Saeimas deputāti rikojās pretēji prezidenta paustajai iniciatīvai. Tas taču ir Valsts prezidents, nevis kāds cits! Mūsu valsts augstākā amatpersona. Arī mani personīgi ļoti apbēdināja fakts, ka Saeimas deputāti ignorēja prezidenta vēlmi, līdz ar to nākas secināt, ka straujiem soļiem tuvojas Saeimas vēlēšanas – to nevar nejust. Taču cilvēkiem būtu jādomā, par ko balsot, jāseko līdzi valstī notiekšajām politiskajām aktivitātēm. Būdama pati politikā, piemēram, es to daru.

Par prezidentu runājot, pilnīgi piekrītu uzskatam, ka viņš jāvēl tautai. Uztaisiet tādu likumu, un mēs vēlēsim! Taču arī šo priekšlikumu politiķi nesteidz atbalstīt, jo acīmredzot kādam tas nepavisam nav izdevīgi. Labāk, lai viss paliek, kā ir. Arī tagad pirms nākamajām Saeimas vēlēšanām mums,

pensionāriem, iedos kādus 8 euro, un labi. Tad kādu laiku būs miers. Godīgi sakot, var ļoti just, ka notiek politiskā kustība – vēlēšanas tuvojas. To nevar nepamanīt.

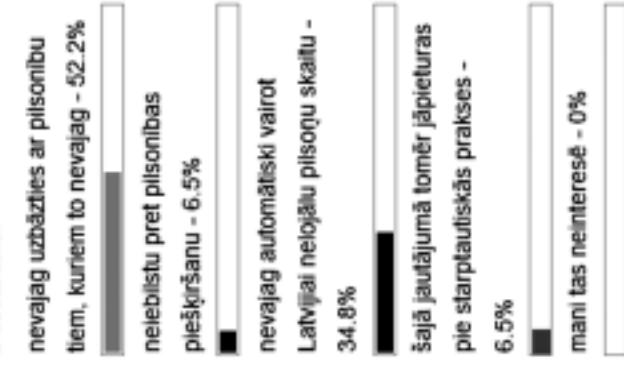
Viedokļus uzsklausīja S.Karavočika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat Saeimas
balsojumu nepiešķirt
pilsonību Latvijā
dzimušajiem nepilsonu
bērniem?

* Sākums 1. lpp.

Par godu jubilārei

Jau kāpnēs skanēja Stefānijas Matisānes dziedošā balss, kura nāca uz zāli, kur viņu, stāvēdami kājās, sagaidīja tuvāki un tālāki ciemiņi, kaimiņi un citi vietējie ļaudis. Svinīgajā pēcpusdienu skanēja daudz dziesmu un pašas jubilāres atmiņu. Smaržoja ziedi, uz galda stāvēja gardumi, un savu dāsnumu dāvāja vēl saule, likdama atmirdzēt rudens dienas krāsainībai.

Pārdomāta dāvana. Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, nākot uz pasākumu, kopā ar priesteri bija pārdomājuši, ko jubilārei dāvināt. Viņas īstajā dzimšanas dienā celebrēja Svēto Misi, bet pasākuma dienā vadītājs vēlēja Dieva žēlsirdibū un uzdāvināja Žēlsirdības gleznu, kāda atrodas arī Šķilbēnu baznīcā.

Ar krāšniem ziediem. Vija Kuļša bija saposusies tautiskā tērpa noskaņās. Arī viņa savulaik bija aktīva Rekavas etnogrāfiskā ansambla dalībniece, iesākdamā dziedāt kopš 6.klases. Stefāniju viņa tuvāk iepazinusi tieši caur dziesmu. Vajas atziņa: "No jubilāres varēja mācīties pamatīgumu – ja viņa ko darīja, tad no sirds un līdz galam. Bija stingra, prasīga un arī diezgan šerpa sieva. Mūsu uzstāšanās bija veiksmīgas, jo vadītāja visu izdomāja no sākuma līdz galam." Vija jubilāri sveica kopā ar saviem bērniem - dēlu Marku un meitām Evelīnu un Paulu.

Sveic pedagoģi. Pēteris Vancāns teica lielo paldies, ka Stefānija palīdzējusi izglītoties koplai profesionālu pedagoģu saimei. Viens kļuvis par literātu, cits - par ķīmiku vai biologu, viņš pats – par sporta jomas entuziastu. Viņa vēlējums, - lai jubilāre ikdienā smaidītu un dziedātu, jo tas palīdz dzīvot. Stefānija to arī darījusi, ne velti viņai tik bagātīgs dzīves celiņš ritējis.

Muzikāli priekšnesumi. Upītes folkloras kopa un Upītes kapela jubilāri sumināja ar dziesmām.

Speciāls veltijums un apbalvojums. Ľoti skanīgi ar speciāli sagatavotu veltijumu jubilāri sveica "Saucējas". Tā ir Latvijas Kultūras akadēmijā izveidotā tradicionālās dziedāšanas grupa. Dalībnieces mācās dziedātprasmī no dzīviem cilvēkiem, kuri to prot un vēl ir sastopami. Noturīga draudzība laika gaitā izveidojusies ar Stefāniju Matisāni, kuru raksturoja kā brīnišķīgu dziedātāju ar unikālu balsi un bagātīgu dziesmu pūru. Suminot par ieguldījumu ZiemelLatgales tradicionālās dziedātprasmes vērtību saglabāšanā un popularizēšanā un sakarā ar lielu dzīves jubileju, Latvijas Nacionālā kultūras centra direktore Signe Pujāte Stefānijai Matisānei pasniedza īpašu Zvaigžņu Goda rakstu, ar ko sumina tikai atsevišķus Latvijas cilvēkus. Dāvanu bija atsūtījusi arī Latvijas Mūzikas akadēmijas profesore Anda Beītāne - viena no pirmajām Stefānijas dziesmu ierakstītājām.

Par godu jubilejai. Jubilejas pēcpusdienu vadīja "Saucēju" dziedātāja Indra Mētra no Rīgas. Viņas vecmamma ir no Bēržpils, ari tādēļ šī puse un cilvēki ir labi pazīstami. Beztam aktīvi sadarbojusies ar Šķilbēnu novada teicējām, ko raksturo kā vienas no lielākajām Latvijas tradicionālās dziedāšanas pērlēm. Indra vasarā ciemojusies pie Stefānijas un tad arī runāts par Stefānijas lielo mūža jubileju un tās rīkošanu. Atbalstu telpu nodrošināšanā sniegusi Rekovas kultūras dzīves vadītāja Inese Lāce.

Pirmās viešas. Gaidot ierodamies jubilāri, pirmās uz svinīgo pēcpusdienu bija atnākušas Valentīna Pužule un Magda Sutugova. Arī viņas agrāk aktīvi dziedāja folkloras ansamblī Stefānijas Matisānes vadībā. Nākdamas uz pēcpusdienu, viņas bija pārdomājušas arī savu dzīves gājumu, kurā nozīmīga vieta bijusi dziesmai, lai gan jau gadus piecpadsmit vairs aktīvi nedzied. Atcerējās braucienus uz Rīgu, uzstāšanos pasākumos un uzslavēja vadītājas Matisānes organizatoriskās prasmes.

Sirsniņi viesi. Ziedus, bučas un dziesmas jubilārei dāvāja arī "Rekavas dzintars".

M.Sprudzānes teksts un foto

Dzejas dienas skolās

Publicē savu pirmo dzejoli

Septembrī, Dzejas dienu laikā, Balvu pamatskolā skan ne tikai pazīstamu autoru sacerētās vārsmas. Šajā rudenī šeit sumina arī pašmāju talantu – 4.klases skolnieku ARMANDU ČUGUROVU, kura pirms dzejolij "Nedarbi" līdz ar citu Latvijas skolēnu labākajiem darbiem publicēts dzejas almanahā bēriņiem "Garā pupa 2017".

2017.gada dzejas gadagrāmatā "Garā pupa" atrodami gan bērnu dzejas jaunumi, gan līdz šim nepublicēti 33 autoru darbi, kā arī tautā iemīļotu dzejnieku dzejoli bēriņiem un tautasdziešemas. Savukārt nodajā "Sākums" lasāmi bērnu radošie darbi – dzejas konkursa 42 dalībnieku veiksmīgākie dzejoli, tostarp arī Balvu pamatskolas 4.klases audzēkņa Armandā Čugurova dzejolis "Nedarbi".

Septembra vidū Rīgā, bēriņiem veltītā dzejas dienu pasākumā, atklājot jau ceturto atjaunoto dzejas almanahu bēriņiem "Garā pupa", grāmatas sastādītāja Inese Zandere iepazīstinājā ar jaunākās "Garās pupas" saturu, tajā publicēto dzejolu autori uzstājās ar priekšlaistiņiem, bet noslēgumā apbalvoja dzejas konkursa laureātus – bērnus no dažādām Latvijas pilsētām. Lai gan Armands nepiedalījās šajā pasākumā, puisis un viss skolas kolektīvs ļoti lepojas, ka arī viņa sacerētais dzejolis šogad publicēts almanahā.

Viss sākās ar konkursu

Šogad, atceroties rakstnieku un mākslinieku Jāni Jaunsudrabiņu un godinot viņu 140.dzimšanas dienā, biedrība "Ascendum" un Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome izsludināja dzejolu konkursu, kurā ar saviem darbiem aicināja piedalīties 5 - 15 gadus vecus bērnus un pusaudžus no visas Latvijas. Dzejolu konkursam bija izraudzītas četras tēmas no Jaunsudrabiņa "Baltās grāmatas": "Cilvēks un viņa vārds. Es un mans vārds. Kā izvēlēties bērnam vārdu?", "Nedarbi un darbi", "Cilvēki un mājdzīvnieki", "Krēslas stundas. Pārvērtības, sapņi un stāsti".

Armands izvēlējās sacerēt dzejoli par nedarbiem. Zēna klases audzinātāja Irēna Biseniece uzskata, ka Armands ir ļoti talantīgs, bet, kā jau visiem puikām, arī viņam patīk darīt blēžas: "Tomēr Armandam piemīt mākslinieka daba, tādēļ arī uz nedarbiem viņam ir siks skatījums." Skolotāja atklāj, ka projektu nedēļas laikā uzdeva skolēniem sacerēt dzejas vārsmas: "Sākumā to mēģinājām darīt pa jokam, bet beigās šis joks izvērtās par grāmatā publicētu darbu." Nepilnas mācību stundas laikā tapušās dzejas rindas izpelnījās konkursa vērtētāju – gadagrāmatas "Garā pupa" sastādītājas dzejnieces Ineses Zanderes, animācijas režisora Edmundā Jansona, kurš veidojis filmu "Baltā", un izrādes "Baltā grāmata" režisores Ingas Tropas ievēribu.

Izrādās, tas bija puiša pirmais dzejolis. Taču necerētie panākumi viņu iedvesmojuši turpināt literāro daiļradi, un šobrīd mājās pamazām top vēl viens

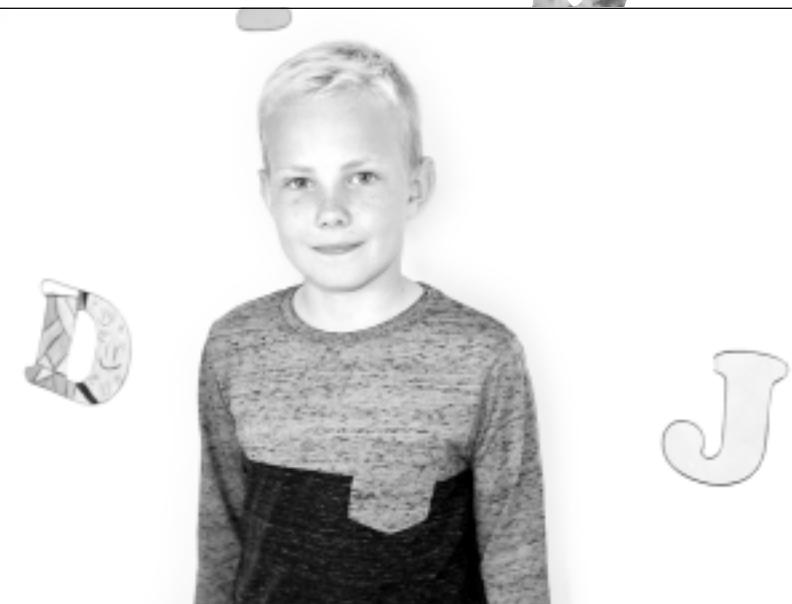

Foto : I.Tušinska

Jaunais dzejnieks. Armands savā skolā šobrīd ir populārs, jo nesen viņa stāstu par sevi, par dzejolja tapšanu un arī pašu dzejoli tikšanās reizē uzklausīja Balvu pamatskolas jaunāko klašu skolēni.

dzejolis - šoreiz par skolu. Armands ļoti priečājas par gūto ievēribu un labprāt uzklausīja klasesbiedru, skolotāju, draugu, vecāku un pat futbola komandas biedru apsveikumus. Tomēr par dzejnieku zēns negrasās kļūt, jo nākotnē vēlētos būt mākslinieks. Arī

redzams ezers un mežs.

Čakls lasītājs

Zēna intereses neaprobežojas tikai ar mākslu un dzeju. Armands iemīlotākās mācību priekšmeti ir ne tikai latviešu valoda un vizuālā māksla, bet arī matemātika un sports. Puika jau piekto gadu ar panākumiem spēlē Balvu Sporta centra futbola komandā, kā arī ir čakls lasītājs un bieži iegriežas Balvu Centrālajā bibliotēkā. "Šobrīd lasu grāmatu par Hobitu. Man patīk grāmatas par dažādiem pasakainiem notikumiem, bet vislabāk patīka "Pepija Garzeķe", savu literāro gaumi atklāj puisis.

Jāpiebilst, ka Armands nav vienīgais Balvu pamatskolas skolnieks, kura darbs publicēts almanahā "Garā pupa". Pērnā gada izdevumā bija lasāmas arī šīs mācību iestādes audzēknēs Evelīnas Kalvas sacerētās vārsmas.

Armandam piemīt mākslinieka daba, tādēļ arī uz nedarbiem viņam ir siks skatījums.

iespējams, šis spējas viņš mantojis no tēta. Vislabāk jaunajam māksliniekam padodas attēlot cilvēkus, bet šobrīd viņš iesācis ainavas zīmējumu, kurā būšot

Nedorbi

Brālis Tālis

Skraida ārā.

Ieskrien mājā.

Izkrieni ārā.

Gribas dzert...

Ieskrien mājā.

Kurpes dubļos.

Māja dubļos.

Atbrauc mātē.

Māte šokā,

Tālis šokā.

Dusmas, raizes

Abus moka.

Tālis tīra

Dubļu grīdu,

Padarot to

Ļoti tīru.

Tālis paliek

Ļoti priecīgs,

Viņa nedarbys

Kļūst tik niecīgs!

ARMANDS
ČUGUROVS

Uzzīnai:

Dzejas krājumu kā dāvanu bez maksas saņēmušas 1000 Latvijas bibliotēkas un skolas. Pārdoto grāmatu ieņēmumus izmantis bērnu kultūras projektam "Garā pupa", kas rūpējas par bērnu kultūras pieredzes vairošanu. "Garās pupas" izdošanu 2014. gadā pēc ilgāka pārtraukuma atjaunoja biedrība "Ascendum" un Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome. Gadagrāmatas veidolu radījuši dizaineri Rūta Briede un Artis Briedis, savukārt šī gada izdevumu ilustrējis vairākkārt apbalvotais mākslinieks, animācijas filma režisors Edmunds Jansons.

Īsumā

Čaklākajiem balvā ekskursija

16.septembrī Balvu Centrālās bibliotēkas čaklākie lasītāji devās ekskursijā uz kaimiņu pilsētu Alūksni, lai apskatītu un iizzinātu vēl nezināmas lietas un vietas. Īsinot ceļu, autobusā viņi kopā izlāzīja Ineses Zanderes grāmatu "Ko teica gaiļa kungs", iejūtoties dažādu dzīvnieku lomās un atdarinot viņu balsis.

Ates muzejā, klausoties gida stāstījumu, ekskursanti izpētīja visu plašo muzeju, izmēģinot spēkus gan labības kulšanā, gan darbojoties ar seno laiku darbarīku – slīmestu, bet noslēgumā labprāt nogaršoja rudzu maizi un medu!

Savukārt Alūksnes pilsētas bibliotēkā mazie balvenieši gribēja pārliecīnāties, vai arī Alūksnes bērni lasa tādas pašas grāmatas kā viņi, un uzzināja, ka arī šeit darbojas bērnu žurijs. Tāpat ekskursanti pārliecīnājās, ka Alūksne ir skaista, sena pilsēta ar burvīgām strūklakām, tiltiem, muzejiem, pilsdrupām un ezeru. Pārbaudījuši savus spēkus, skrienot no Tempļa kalna, un atpūtušies uz gājēju tilta, kā arī, klausoties mūzikai, pavērojuši pilītes ezerā, visi ieradās Bāniša stacijā, lai, iekāpuši mazajā vilcienīņā, izbaudītu 40 minūšu garo braucienu ar tvaika lokomotīvi līdz Papardes stacijai un, izkāpuši lielajā atpūtas laukumā, izskrietos pēc sirds patikas. Noguruši, bet iespaidīm bagāti visi devās mājupceļā.

"Nāc un lasi arī Tu! Klūsti par čaku grāmatu lasītāju, un varbūt kopā dosimies atkal kādā izzinošā ekskursijā!" aicina Balvu Centrālās bibliotēkas darbinieces.

Uzvar konkursā "Zelta sietiņš"

15.septembrī Daugavpils novada Berķenelē, Raiņa mājā, notikušajā dzejas dienām veltītajā pasākumā un skatuves runas konkursā "Zelta sietiņš" piedalījās arī Rekavas vidusskolas skolēni. Visiem dalībniekiem bija jāskaita Raiņa vai Aspazijas dzejolij un viens prozas teksts. Rekavieši lepojas, ka viņu skolas 12.klases audzēkne Elvīta Krakope ieguva 1.vietu, kļūstot par šī gada "Zelta sietiņu" laureāti. Žurijs, kurā piedalījās Daugavpils teātra aktieri, režisori un izglītības pārvaldes speciālisti, Rekavas vidusskolas 5.klases skolnieces Sabīnes Maksimovas sniegumu novērtēja ar 4.vietu, bet 3.klases audzēknis Rolands Spridzāns ierindojās dalītajā 5. un 6.vietā. Pasākuma laikā skolēni apskatīja Raiņa muzeju, kā arī noskatījās bērnu un jauniešu teātra studijas "Berķeneles kamolitīs" rādīto teātra uzvedumu brīvā dabā, kā arī cienājās ar brīnišķīgām pankūkām, ievārijumu un tēju. Pasākums noslēdzās ar radošu pēcpusdienu kopā ar Laumu Kazaku un Daugavpils novada dzejniekiem.

Dzejas dienas svin bibliotēkā

Žiguru pamatskolas 2. un 3.klašu audzēkņi, svinot dzejinieku Raiņa dzimšanas dienu, devās uz Žiguru bibliotēku, lai noskaidrotu, kas tad ir dzejas dienas un vai viegli uzrakstīt dzejoli.

Tikšanās sākumā pārrunājuši dzejas dienu vēsturi un tradīcijas, bērni sniedza atbildes uz jautājumu par dzejolu rakstīšanu. Dažiem šķita, ka tas nav grūti, bet citi atklāja, ka nemaz nepatīk rakstīt dzejoli. Tāpat bērni dalījās pieredzē, kā viņi izvēlas dzejoli grāmatas, kā arī kopā ar bibliotēkas vadītāju aplūkoja un pārrunāja, kuri dzejoli izdevumi domāti viņiem, bet kuri - pieaugušajiem. Skolēni uzzināja arī par ikgadējo dzejas almanahu bēriņiem "Garā pupa". Bērni veikli tika galā ar vēl vienu uzdevumu - izvēlēties vienu dzejoliti, kuru iemācīties no galvas, lai piedalītos skolas dzejas dienu pasākumā.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Balvu novada domē

14. septembra sēdes lēmumi

Atjauno zemes īpašuma tiesības

Atjaunoja zemes īpašuma tiesības Mārai Silavai, Aigaram Silavam, Guntai Būmanei uz zemes gabalu Jaunatnes ielā 44, Balvos, 4167m². Uzdeva nekustamā īpašuma īpašniekiem zemes gabala apbūvē ievērot novada pašvaldības 2012.gada 12.apriļa saistošos noteikumus "Par Balvu novada teritorijas plānojuma 2012.-2023.gadam grafisko daļu un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem". Nekustamā īpašuma īpašniekiem īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu jānostiprina Rēzeknes tiesas zemesgrāmatā normatīvajos aktos noteiktā kārtībā.

Maina adreses zemes vienībām

Nolēma mainīt adreses zemes vienībām un uz tās esošajām ēkām: no "Krišjāņu tautas nams", Krišjāni, Krišjāņu pagasts, uz Jaunatnes iela 2, Krišjāni, Krišjāņu pagasts; no "Zvanīņš", Krišjāni, Krišjāņu pagasts, uz Jaunatnes iela 4, Krišjāni, Krišjāņu pagasts, Balvu novads.

Izdara grozījumus lēmumā

Viksna pagasta padomes 2007.gada 27.jūnija lēmumā "Par jauna nosaukuma piešķiršanu atdalāmajam zemes gabalam" izdarīja grozījumus un tos izteica jaunā redakcijā. Nolēma atdalīt no Vilnim Vrubļevskim un Raimondam Vrubļevskim piederošā nekustamā īpašuma "Dalderis" Viksna pagastā 30,40ha kopplatibā zemes vienību 0,4 ha platībā. No atdalītās zemes vienības nolēma izveidot jaunu īpašumu, piešķirot nosaukumu "Stropiņi". Zemes lietošanas mērķis - zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Zemes vienībai un uz tās esošajām ēkām saglabāja adresi Jaunā iela 9, Viksna, Viksna pagasts, Balvu novads.

Sadala īpašumus

Atļāva atdalīt no nekustamā īpašuma "Vanagi" Bērzbils pagastā 32,10 ha kopplatibā zemes vienību 1,6 ha platībā. No atdalītās zemes vienības izveidoja jaunu īpašumu un piešķira nosaukumu "Kociņi". Atdalītajai zemes vienībai mainīja zemes lietošanas mērķi no zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība, uz zeme, kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība.

Apstiprina zemes ierīcības projektus nekustamajiem īpašumiem

Nolēma apstiprināt SIA "Lauku zemju inženieri" sertificētās zemes ierīcības Rutas Arnicānes iesniegto zemes ierīcības projektu nekustamā īpašuma "Purvinieki" Viksna pagastā sadališanai divās zemes vienībās. Zemes vienībai Nr.2 saglabāja nosaukumu "Purvinieki" un mainīja adresi no "Purvinieki", Valentīnova, Viksna pagasts, uz "Purvinieki", Viksna pagasts. Noteica zemes lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Savukārt zemes vienībai Nr.1 piešķira nosaukumu "Divi Dalderi" un noteica lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība.

Tāpat apstiprināja zemes ierīcības projektu nekustamā īpašuma "Rāmriči" Balvu pagastā sadališanai divās zemes vienībās. Zemes vienībai Nr.1 saglabāja nosaukumu "Rāmriči" un adresi: "Rāmriči", Naudaskalns, Balvu pagasts, un noteica zemes lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Savukārt zemes vienībai Nr.2 piešķira nosaukumu "Saulriči" un noteica lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Apstiprināja arī zemes ierīcības projektu nekustamā īpašuma "Grāvji" Balvu pagastā sadališanai divās zemes vienībās. Zemes vienībai Nr.1 saglabāja nosaukumu "Grāvji", adresi "Grāvji", Naudaskalns, Balvu pagasts, noteica zemes lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Zemes vienībai Nr.2 piešķira nosaukumu "Jaunie Grāvji" un noteica lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība.

Nosaka un maina lietošanas mērķi zemes vienībai

Noteica zemes vienībai 0,80 ha kopplatibā lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Nolēma mainīt zemes vienībai 0,17 ha platībā lietošanas mērķi no komercdarbības objektu apbūve uz zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība.

Vilakas novada radošo cilvēku tikšanās

Dzeja runā starp rindām

Omulīgā gaisotnē. Dzejas dienu pasākums Vilakas kultūras namā noritēja omulīgā un mājīgā gaisotnē. Ari ārā spīdēja saule! Kultūras namā skanēja ne tikai dzeja, mūzika un dziesmas vietējo autoru un pašdarbinieku izpildījumā. Klātesošie varēja arī aplūkot un papriecāties par rokdarbinieku no Žiguriem, floristikas pulciņa no Borisovas un citu novada iedzīvotāju darbiņiem - adījumiem, tamborējumiem, lellēm, izšuvumiem krustdūriņā. Andra Kornejeva cienāja klātesošos ar zāļu tējām.

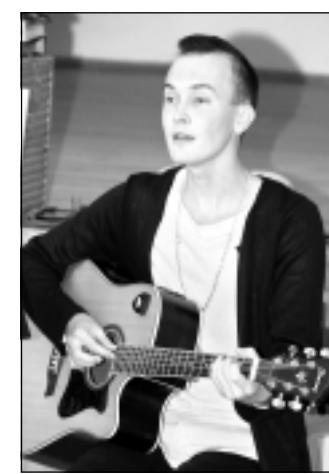
Ingrīda Zinkovska

Piektdienas pēcpusdienā Vilakas kultūras namā notika novada radošo cilvēku tikšanās "Mirkji, kas vieno un iedvesmo", kurā priekšroka bija dota dzejai. Ja vairākas citas padomju laika tradīcijas esam aizmiruši vai arī apzināti nūdējuši, dzejas dienas dzīvo, pieņemas spēkā un vēršas plašumā. Ja agrāk Dzejas dienu svinēja vienu dienu, nedēļu, tad tagad septembris ir dzejas mēnessis. "Dzejas dienu tradīcija rudeni padara īpašu!" uzsvēra pasākuma vadītāja Ineta Lindenberga. Dzeja nav domāta tikai, lai to skandētu dzejnieki. Dzejā mēs meklējam atbalsta vārdus, domu graudus, iedvesmojamies no dzejas, radot citas nozīmīgas vērtības. Dzeja ļauj kļūt romantiskākiem, jutekliskākiem pret pasauli. "Vislabāk man patīk, ka dzeja runā starp rindām!" atklāja Vilakas Romas katoļu draudzes prāvests Guntars Skutels, kurš labprāt klausās un lasa dzeju, iedvesmojas un izmanto to savos sprediķos, bet varbūt arī klusībā dzejo, par ko uzzināsim tikai pēc gadiem. Vai protam saklausīt starp rindām pateikto, to klusībā varēja izvērtēt katrs pasākuma dalībnieks. Pensionāre Jevgēnija Račāne ceļu uz dzejas pasākumu bija mērojusi no Vecumiem. Viņa atklāja, ka labprāt lasa novadnieces Dženijas Berķes, dzejnieces Apškrūmas dzeju. "Skolas gados dzeja man maz interesēja, bet, strādājot pagasta dzimtsarakstu nodaļā, tā kļuva nepieciešama. Tagad vienkārši patīk," viņa atklāja.

Uzstājas pirmā. Ar dzejoli par vasaras lietu pirmā uzstājās literātu biedrības "Vilakas Pegazs" vadītāja Antonīna Ločmele. Viņa runāja dzejas vārsmas nevis par šovasarapnikušo, bet citkārt gaidīto, silto vasaras lietutiņu. Biedrības vadītāja pastāstīja arī par dzejas almanaha "Rēzekne" atvēršanas svētkiem, kuros nesen piedalījās.

No sadzīves. Ar dzejas vārsmām par sadzīviskām ainām no senākiem laikiem, kas atsauc atmiņā zaļumballes ar iedzeršanu, ikgodi kolhozu fermās un senos braucamirkus, uzstājās dzejnieks Pēteris Boldāns. Atlīka vien pasmaidīt.

Turpinājums. Nav tā, ka dzeja noriet un aiziet, ka tā ir tikai cilvēku gados priekšrocība un aizraušanās. Dzeja raksta arī jaunieši. Un viens no viņiem Vilakā ir Normunds Orlovs. Patlaban viņš mācās Kultūras koledžā, bet decembra sākumā jaunietim Vilakā notiks diplomdarba koncerts. Skanēs dziesmas ar paša sacerētiem vārdiem un mūziku.

Ir daudz ko teikt. Vilakas Romas katoļu draudzes prāvestam Guntaram Skutelam klātesošajiem bija daudz ko teikt. Viņš bijis klāt gan dzejas almanaha atvēršanā Rēzeknē, gan piedalījies latgaliešu dzejas un mūzikas festivālā Upitē, gan paspējis noskatīties teātra izrādi "Klūgu mūks" par mācītāju Franci Trasunu. "It visos šajos pasākumos runā par skaisto - par dabu, par cilvēka gara spēku, kas man ir svarīgi," viņš teica.

Foto - A.Kirsanovs

Aicina piedalīties un informēt par redzēto

Eiropas putnu vērošanas dienas 2017

Miljoniem gājputnu rudenī šķērso Eiropu, lai dotos uz ziemas vietām Āfrikā. BirdLife International, Latvijas Ornitoloģijas biedrība (LOB), dabas aizsardzības pārvalde un Latvijas vides aizsardzības fonds uzaicina būt par liecinieku putnu migrācijas burvibai 30.septembrī un 1.oktobrī Eiropas putnu vērošanas dienās. Pievienojies vairāk nekā 30 bezmaksas pasākumiem dažādās Latvijas vietās (sarakstu meklē www.putnudienas.lv) vai vēro putnus pats un ziņo par tiem portālā www.dabasdati.lv. Balviem tuvākais rudens putnu migrācijas vērošanas pasākums notiks Litenē 1.oktobrī, bet 30.septembrī Litenē plānots tradicionālais naktstauriņu pasākums.

Gugatni pie Viļakas. Ievācot datus "Eiropas ligzdojošo putnu atlantam" pie Viļakas ornitologi novēroja gugatņus - vienus no krāšņākajiem bridējputniem Latvijā, kuri iekļauti īpaši aizsargājamo sugu sarakstā.

2017.gads Latvijas dabas draugu dzīvē ir īpašs arī ar to, ka tas bija pēdējais, kurā ievāca datus "Eiropas ligzdojošo putnu atlantam". Šovasar aizritēja putnu atlanta sacensību trešā - noslēdošā - kārtā. Šo sacensību mērķis bija aizraujošā veidā iegūt ligzdojošo putnu datus vissliktāk apsekotajās teritorijās, tostarp arī austrumu pierobežā - Balvu, Viļakas novados. Komandu uzdevums bija viņu izvēlētās teritorijas katrā 5X 5km kvadrātā konstatēt pēc iespējas vairāk ligzdojošu putnu sugu ar pēc iespējas augstāku ligzdošanas ticamības pazīmi. Sacensībās piedalījās piecas komandas, no tām pierobežā putnus vēroja un datus par tiem ievāca ornitologu komanda "M- ērgli". Ornitologi Viesturs Vintulis un Jānis Ķuze pastāstīja, ka datu ievākšana ligzdojošo putnu atlantam notika kvadrātos, kur vajadzēja iet pa taisnām līnijām, nevis pa ceļiem vai laukmalēm. "Vietējie iedzīvotāji reizēm brīnījās, kas tie

par cilvēkiem un kāpēc viņi staigā pa zemnieku tirumiem, plavām un mežiem, taču uzzinot, ka vērojam putnus, lai iegūtu datus atlantam, bija ļoti saprotoshi," teica V.Vintulis. Balvu pusē ornitologi putnu vērošanu veica nedēļas nogalēs, sākot no aprīļa beigām līdz jūnija beigām, apsekojot salīdzinoši lielu teritoriju starp Balviem - Viļaku un Krievijas robežu. Interesanti novērojumi ornitologiem bija Orlovas purvā, kur no purva putnu sugām bija novērojami lietuviņi, melnā puskuitala, kuru negadās bieži ieraudzīt. Orlovas ezerā ornitologi novēroja kaijveidigo putnu kolonijas.

Īsumā

Šogad egļu čiekuru ražas gads

Iedzīvotāji, kas dodas mežā vai dzīvo tuvu tam, vai kuriem pie mājām ir kāda pieaugusi egle, būs ievērojuši, ka šogad ir egļu čiekuru gads - čiekuri eglēs ir no augšas līdz apakšai, vai otrādi. Nav noslēpums, ka Ziemeļlatgalē aug vērtīgākās egļu audzes Latvijā. Pirms vairākiem gadiem "Vaduguns" kalendārā rakstījām par izcilo egļu audzi Katlešos, kas kopš pagājušā gadsimta astoņdesmitajiem gadiem bija izdalīta kā sēklkopības audze. Tagad šīs audzes nav, bet Katlešu egļu bērni aug Vecumu sēklu plantācijās un jau rāzo pirmos čiekurus. Sēklu plantācijas pārzīne, mežkope Anna Āze pastāstīja, ka egļu čiekurus sāks vākt oktobra beigās, novembrī. Egļu čiekuru sēklas ir jau teju gatas. Ja pastāvēs sauss un saulains laiks, tad sēklas nogatavosies straujāk. Arī čiekurus ir vieglāk savākt labā laikā, ko pēc tam nogādā kaltē Jaunkalsnavā. Ziemeļlatgales egļu sējeņi un stādi aug visā Latvijā. Pēc Ziemeļlatgales egļu stādiem kāro arī ārzemnieki, bet to nepietiek. Egļēm laba čiekuru raža ir tad, ja ap Jāņiem piecas dienas nelīst un gaisa temperatūra pieturas ap 20 grādiem.

Zaudēts vērtīgs objekts

Latgolas dižozola piemiņai

Augusta sākumā, savas gadu nastas pieveikts, nogāzās Latgales resnākais ozols - Pliešovas dižozols, kas, kaut arī sen nokaltis, varens stāvēja Supenkas upītes krastā, Baltinavas novadā.

Jau pagājušā gadsimta 70.gados literatūras avotos Pliešovas dižozola stumbra apkārtmērs bija norādīts 7,3 metri. Tas bija resnākais ozols Latgalē.

Ozols auga apmēram 3 km no Baltinavas, Supenkas upes kreisajā krastā. Tas bija tieši pie divu upiņu satekas - te, Supenķā, ietek Grūšlovas (Gryūšlovas) strauts, kas tek no Briežuciema puses. Diemžēl jau apmēram 25 gadus ozols bija nokaltis, bet vienalga bija iespaidīgi apskatīt tā varenos izmērus. Jau daudzus gadus koks bija *pliks* - stumbrs bija bez mizas. Iespējams, ozols zaļotu vēl tagad, ja kādreiz nebūtu izdedzis tā dobums, kas veicināja koka ātrāku bojāeju. Deviņdesmito gadu sākumā, kad pie ozola devās velobrauciena "Latgolas skūla" dalībnieki, dižkoka vainagā zaļoja vairs tikai viens zars.

Iepazīt Pliešovas dižozolu gadu gaitā devušies daudzi cilvēki - gan vietējie baltinavieši, gan ekskursanti, gan skolēni, gan pieaugušie. Uz dižozolu veduši pārgājienu un velobraucienu maršruti.

Arī dažos pēdējos gados pie Pliešovas dižozola devušies daudzi Baltinavas ciemiņi, piemēram, TV raidījumu cikla "1000 jūdzes Latgalē" filmēšanas grupa, 2013.gadā Rēzeknes Augstskolas folkloras prakses dalībnieki, 2014. gadā Latgales skolotāju vasaras skolas - kursu "Vosorušona" dalībnieki. Vēl nupat 2017.gada maijā Baltinavas jaunieši ozolu apciemoja, piedaloties projekta "Loba doba Zimellatgalā" velobraucienā.

2016.gada augustā pie ozola bija arī akcijas "Pazust Latgalē" dalībnieki. Šajā akcijā - braucienā pa Latgali ar mazajām automašīnām "FIAT" devās piedzīvojumu meklētāji no Rīgas. Vairāku dienu brauciena galamērķis bija Baltinava 8.augusta vakarā, kad notika mūzikas festivāls "Osvalds". Otrā dienā viņi palūdzīgi parādīt kādas interesantas vietas un par ozolu bija sajūsmā! Pa ceļam uz ozolu stāstīju, ka tukšajā, iztrupējušajā stumbra iekšienē var satilpt kādi 5-6 cilvēki, un tur var uztaisīt interesantu foto. Viņi - "Pazust Latgalē" dalībnieki (pieauguši cilvēki) - ozola iekšienē saspiedās deviņpadsmit! Tas bija rekords!

Kaut arī Pliešovas dižozols bija sen nokaltis, tomēr tas, manuprāt, bija interesants apskates objekts. Lai pie ozola aizietu, bija jātieka pāri Supenkas upītei, kura tajā vietā tek pa skaistu ieļu ar kokiem apaugušiem krastiem, ar lieliem akmeņiem upes gulnē. Ekskursanti parasti arī ielīda ozola dobumā - tukšajā stumbra vidū. Sajūtas ozola stumbra iekšienē bija tādas īpašas.

Dižozols parasti nebija iekļauts tradicionālajos atbraukušo ekskursantu maršrutos kā, piemēram, baznīcas, muižas parks vai muzejs. Tas bija nomaiņus un tieši tāpēc vairāk saistīja tos ceļotājus, kuri grib *iebrist dzīlā dabā*.

Pliešovas dižozola mūžs šogad ir noslēdzies. Atcerēsimies, ka šis dižozols bijis mūsu vēstures notikumu liecinieks daudzos gadsimtos.

IMANTS SLIŠĀNS Baltinavā

Mūžs noslēdzies. Pliešovas dižozola mūžs noslēdzās šī gada augustā.

Pie ozola. Projekta "Loba doba Zimellatgalā jeb atklāj dabas pētnieku sevi" velobrauciena dalībnieki pie Pliešovas dižozola.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Laika ritējums un senču meklējumi

Skrubina burtus, liek kopā vārdus

Inese nolieks priekšā un atver baznīcas reģistra grāmatu. Manas mammas šaisaulē nav vairākus gadu desmitus, vecmāmiņu pat sapņos neesmu redzējusi, bet šajā grāmatā figurē skaidri salasāmi viņu vārdi un ieraksti - kad precējās, ar ko, kurā gadā un datumā tas notika. Cītā reģistrā uzrādīts arī miršanas cēlonis. Pārņem dīvaina sajūta. Laiks it kā atkāpas, paveras priekškars, un tepat viņi ir - tuvāki un tālāki radinieki, lai arī dzīvojuši jau pagājušos gadusimtos. Gandrīz vai jāizberzē acis: vai tikai vecmāmiņa nestāv blakus?

Inese atzīst, ka arī viņai, uzsākot arhīvistes darbu Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā, bijušas līdzīgas izjūtas. Grāmatas un ieraksti tā aizrāvuši, ka, tos lasot, nemānījusi pat dienas ritējumu. Vairāk par arhīva vērtībām un darbu tajā atklāj pati INESE ZAIKOVSKA un arī Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja SVETLANA ROMANOVSKA.

Dzimtsarakstu nodaļas arhīva pakalpojumus Balvos izmanto daudzi. Cilvēki domā un atceras savus senčus, meklē radurakstus, vēlas uzzināt dzimtas notikumus, zīmē dzimtas koku. Tas ir darbietilpīgs un grūts darbs, kas prasa ne tikai interesu, bet arī pacietību un izpratni par laika posmiem Latvijas vēsturē. Inese Zaikovska šajā ziņā ir noderīgs palīgs. Viņai patīk meklēt un atrast, viņa prot lasīt seno druku, polju un vācu valodas rakstus, labi orientējas biezajās grāmatās. Varētu teikt - Inese ir kā rūķītis, kurš ar skatienu skrubina burtus un liek kopā vārdus, līdz uzzina to, ko vajag.

Pasakaina izjūta

Arhīva darba lauciņā Balvos viņa ienāca 2009.gadā. Pati saka, ka acīm pavērusies milzīga *Ķīnas ābece*. "Kad ieraudzīju šo lērumu informāciju, pirmie mēneši man aizritēja pilnīgā eiforijā. Es pēkšņi atrados vietā, kur vienkopus ir tāda informācijas bagātība! Pasakaina izjūta! Taču, kamēr viss salikās galvā, vajadzēja paiti laikam. Apgūt šos avotus nav tik vienkārši. Man ļoti daudz tolaik palidzēja kolēges!" atceras Inese.

Baznīcu grāmatu spēks

1902.gada laulību grāmata arhīvā ir visvečākā, taču visi ieraksti tajā ir labi saskatāmi un salasāmi. Tā ir atsevišķa Balvu luterānu draudzes metriku grāmata. Baznīcu gan uzcēla tikai 1915.gadā, taču draudze jau pastāvēja, un visas rakstiskās liecības bija rakstītas kopējā Vecgulbenes luterānu draudzes grāmatā. Inese atzīst, ka tajā pagrūti atrast datus tieši par mūspuses tagadējo novadu cilvēku radurakstiem, jo toreiz neizdalīja iedzīvotājus pa Balvu, Stāmerienas vai Gulbenes teritorijām, bet rakstīja vienus kopā vienā grāmatā. Tāpēc, lai atrastu vajadzīgo vārdu, ir jāizlasa visi ieraksti pēc kārtas. Līdz ar to šīs luterānu draudzes grāmatas lasīšana ir daudz sarežģītāka par pareizticīgās baznīcas ierakstu grāmatu.

Vēl senākas grāmatas internetā radurakstos atrodamas vācu un polju valodā, ko šādā veidā, neturot fiziski rokā, lasīt un saprast ir pavism sarežģīti. "Cik mēs tālu ar savām zināšanām varam, tik arī ielienam šajos rakstos," atzīst Inese.

Baznīcu metriku grāmatu spēks beižās ar 1945.gadu, pēc kura tās bija jānodod valsts iestādēm. Ne visi mācītāji tās, protams, nodeva. Bet pašreizējās baznīcu grāmatas dzimtsarakstu nodaļām vairs nav interesantas, jo tām nav juridiska spēka. Kad sākās pagastu laiks - 1921.gadā - baznīcām savas ziņas bija jānosūta arī uz pagastiem. Tāpēc laikā no 1921. līdz 1945.gadam ziņu uzkrāšana it kā dublējās. Taču, piemēram, Šķilbēnu katoļu baznīcas grāmatu nav vispār - tās ir pavism pazudušas. Ja ziņas netika nosūtītas pagastiem, tad ar to arī *visi gali ūdeni*. "Vadītāja pastāstīja, ka pirms gadiem 25-30 dzimtsarakstu nodaļā esot ienākusi kāda sieviete un stāstījusi, ka viņai zināmas mājas bēniņos atrodas baznīcu metriku grāmatas. Diemžēl vēlāk šo sievieti vairs nav izdevies atrast, iespējams, nobijusies, jo bija taču padomju laiks. Mēs būtu neizsakāmi pateicīgi, ja iedzīvotāji, atrodot ko tamlidzīgu, atnāktu pie mums uz Dzimtsarakstu nodaļu un parādītu savu atradumu. Tad varētu papildināt arhīvu un ļaudīm tādējādi būtu iespēja pierādīt savu radniecību un arī reāli to mantot,

piemēram, atgūstot senču zemi," teica Inese.

Pēc kara, kad sākās padomju pasportizācijas process, zudušo vietā sostādīja atjaunotus reģistrus, un tad šim darbam organizēja cilvēkus, kuri pierakstīja ziņas, taču darīja to, balstoties uz iedzīvotāju teikto. Ierakstu kvalitāte lielā mērā bija atkarīga gan no rakstītāju izglītotības līmena, gan no pieteicēju sniegtais mutiskās informācijas precīzitātes. Inese Zaikovska rāda šīs grāmatas ar lērumu ierakstu, dienā tika sostādīti pat vairāki simti. "Protams, tās ir ļoti slīktas kvalitātes grāmatas un diemžēl arī ar neprecīziem datiem. Mēs tagad tās sakārtojam, sagatavojam pēc alfabēta, numurējam un nosūtām restaurēt un pāršūt. Šie atjaunotie reģistri kalpo par glābējsalmiņu, ja nav nekādu citu avotu," skaidro arhīviste.

Galvas jaukšana

Der zināt, ka līdz 1917.gadam dzīvoja pēc vecā stila, tāpēc personu dzimšanas datu reģistrācijā bija par 12 dienām mazāk. Sākot ar 1918.gadu, sākās jauna laika skaitīšana un mainījās kalendārs. Oficiāli šī pieskaitīšana skaidrota tā: "Dokumentā datumu norāda, pieskaitot 12 dienas visiem notikumiem līdz 1900.gada 31.decembrim. Sākot ar 1901.gada 1.janvāri līdz 1917.gada 31.decembrim, pieskaita 13 dienas." Inese saka, ļoti bieži oficiālajos reģistros aizmirs piešķaitīt šīs 12 dienas. Tā toreiz bija galvas jaukšana. Reģistrus aizpildīja mācītājs, skrīveris, vēl kāds cits, tāpēc varēja kļūdīties un rasties neprecīzitātes.

Pētīt var bezgalīgi

Vai atrodama informācija par visiem cilvēku dzīvē svarīgajiem dzīves datiem? Lai arī Inese savā ikdienas darbā, kā saka pati, tagad jūtas kā zivs ūdeni, protams, vēl daudz kas nav izpētīts un ir lietas, kurām nav tikts klāt. Vēl ir daudz tādu sarakstu, dokumentu, cilvēku vārdu sarakstu, ko varētu lasīt, pētīt, salīdzināt un spriest. Taču tie neatrodas uz vietas Balvu Dzimtsarakstu nodaļā. Ir, piemēram, izvesto un izsūtīto saraksti, sarkano strēlnieku saraksti, ir genocīdā nogalināto ebreju saraksti, ir arī adrešu grāmatas, ir tautas skaitīšanas dati. Lai tos lasītu un pētītu, vajag ļoti daudz laika. Balstoties uz dzimtsarakstu arhīvā glabātajiem datiem vien, ir plašas iespējas veikt zinātniskos un pētnieciskos darbus. Sadarbībā ar skolotāju Irēnu Šaicāni skolēni šo iespēju arī izmanto.

Lasa arī skolas grāmatas

Lai paplašinātu zināšanas un labāk izprastu vēsturiskos līkločus, Inese sameklēja pat bērnu skolas grāmatas par Latvijas vēsturi. Šī informācija lieti noderēja arhīvistes darbā sākumā, ļaujot izprast, kad rakstīja baznīcu reģistrus, kā notika tautas skaitīšana un ko tur īsti uzskaņīja. Laiki un lietu kārtība visu laiku mainās. Bija ciemu un ciemu padomju laiks, bija rajoni, kad Balvi bija viens kopīgs stabils rajons. Kopš 2009.gada Latvijā pastāv novadi, un līdz ar to radusies arī jauna *putra*. Balvu Dzimtsarakstu nodaļai vairs nav datu par jaunizveidotajiem kaimiņu novadiem - Baltinavu, Rugājiem un Viljaku. Tie ir atsevišķi novadi ar saviem arhīviem. Kas notiek, ja apmeklētājiem ir nepieciešama informācija par citos novados sastādītajiem civilstāvokļa aktu reģistriem? Inese stāsta, ka tādā gadījumā caur vienoto sistēmu var pieprasīt ziņas no citām dzimtsarakstu nodaļām, taču tādā gadījumā nav iespējas reģistru paskaņīties *ar savām acīm*.

Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļas arhīvu veido reģistru grāmatas ar dzimšanas, miršanas un laulību ierakstiem tikai par Balvu novadu. "Daudzas lietas jāmeklē pēc katalogiem, pēc pavism citas shēmas. Man jāseklo līdzi, kad un kur palīka ciemi - kam tie pievienojās, kam atvienojās. Brižiem tas kļūst par murgu. Tādēļ ļoti precīzi vajag zināt gadu vai laika periodu, uz ko attiecas konkrēti meklējamā cilvēka dati," uzsvēr Inese.

Dators ir labi, bet...

Arhīviste jūtas lepna, ka Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļa izmanto speciālu un ļoti labu datorprogrammu, kurā elektroniskajā versijā pakāpeniski tiek ievadīti dati no arhīvā esošajām grāmatām. Tur ir sadaļas par mirušajiem, laulātajiem, dzimšajiem, par paternitātes un adopcijas ierakstiem, par vārda un uzvārda maiņas ierakstiem, par atjaunotajiem ierakstiem. Kad

nodaļā tika izveidota šī programma, darbinieces cītigi sēdēja pie datora un ievadīja datus. Tāpēc tagad, atklāj Inese, ir tik vienkārši - atver vajadzīgo sadaļu, ievada dažus burtus, un *izlec* informācija, kur un kādū ierakstu grāmatu ņemt, lai sameklētu vajadzīgo cilvēku. "Sākumā programma bija uzinstalēta tikai uz viena datora, taču tagad varam strādāt visos datoros pēc kārtas, tur ievadot vai arī izņemot kādus datus. Lai atvērtu programmu, pietiek ar sesām sekundēm, bet, ja šīs iespējas nebūtu, nāktos vilkt ar pirkstu un vajadzīgo ierakstu meklēt pēc alfabēta. Tas būtu darbietilpīgi un ilgi," skaidro Inese. Līdzīgas datorprogrammas izmanto arī Ludzā, Valkā, iespējams, vēl citur. Vienīgā problēma ir tā, ka vēl nav ievadīti dati no visām arhīvā esošajām metriku grāmatām. Arhīvā kopumā glabājas apmēram 300 tūkstoši arhīva vienību. Priekšā vēl daudz darba.

Inese gan bažījas, ka nākotnē arhīvs var piedzīvot visai nepātīkamu problēmu, jo pastāv reāli draudi ar prasību arhīva darbā pāriet tikai uz elektronisko formātu. Jau šobrīd ieraksti papīra formātā tiek glabāti tikai vienā eksemplārā - uz vietas novados. Dzimtsarakstu arhīvā Rīgā, kopš izveidoti novadi, vairs netiek veidotas jaunas reģistru grāmatas. Bail pat padomāt, kas notiks, ka kāds vajadzīs arhīvs ies bojā! Nekad nākamajām paaudzēm vairs nebūs iespēja aplūkot, piemēram, savā dzimšanas reģistrā vecāku parakstus, vecajos laulības reģistros vecmāniņas un vectētiņa parakstus... "Manuprāt, būs briesmīgi, ja vairs nevarēs paņemt rokā un paturēt istu fiziski sajūtamu papīru un izlasīt tur konkrētu cilvēku dzīves datu ierakstu. Bet skaidrs arī, ka mūsu dzīve mainās, un mainās tās noteikumi," viņa secina.

Nesmukumi ir jāaizmirst

Inese neslēpj, ka viņai ļoti patīk sava darbs, jo *raknēšanās* senajos reģistros ir aizraujoša, liek domāt, meklēt, arī pārsteidz un izbrīni. Pati saka: "Kamēr nebiju veidojusi savas dzimšanas koku, īsti neizpratu, kā notiek šie procesi. Dzīve katram no mums piespēlē trīs galvenos reģistrus - mēs piedzīmstam, apprecamies un nomirstam. Un, izejot no tiem, arī veidojas lietu kārtība un katras cilvēka dzīve." Ineses atzināja ir, ka faktiskajam un juridiskajam vajadzētu *sakrist vienā veselumā*, tad nerastos pārpratumi un ačgārnības, par kurām kādreiz nākas lauzīt galvu un brīnīties. Piemēram, sieviete ar vīrieti dzīvo kopā un audzina bērnus nesaļaujūšies. Pagājuši gadu desmiti, izauguši viņiem jau mazbērni, viss it kā notiek, taču nav paša pamata - juridiski nostiprinātas laulības, līdz ar to ir izjaukts pats jēdziens 'dzimta'. "Šobrīd dzīves kārtība mūsu sabiedrībā ir spēcīgi pajukusi. Manuprāt, tas nav labi," uzskata Inese.

Interesantas liecības dzīve atklāj, piemēram, par adoptētajiem bērniem. Dažkārt viņiem tas nav stāstīts, viņi šo faktu nav zinājuši. Un kas sanāk? Veidojot dzimšanas koku, tas kļūst *ačgāns*, jo asinsradniecības saites ir ar pavism citiem cilvēkiem. "Pēc 18 gadu vecuma, ja atklājas kāds fakts vai aizdomas par iespējamu adopciju, cilvēkam ir tiesības iet un meklēt patiesību par savu izcelsmi un bioloģiskajiem vecākiem," saka Inese. Interesanti, ka cilvēki vēlas izskatīties *pareizi* un dažkārt kaunas no dzīvē it kā pieļautajām kļūdām. Lielis negods sievietei, piemēram, agrāk bija ārlauības bērni. Šobrīd Balvu novadā diemžēl tādu ir puse no visiem jaundzimušajiem. Arhīviste saka: "Kad taisa dzimšanas koku, šie *nesmukumi* ir jāaizmirst, tiem tur vairs nav vietas. Nav smukas vai nepareizas dzīves, ir tikai fakti par to, kas bijis. Nevar domāt un izlikties par ko labāku esam. Nevar rakstīt, piemēram, dzimusi ap 1903.gadu vai aptuveni 6.jūnijā. Ir tikai viena patiesība, un kāda tā ir, tāda arī ir."

Veidojot dzimšanas koku, arī Inese pati atklājusi tajā ko noklusētu. Ineses vecmammai bija gados vecāka māsa, kurai bija piecas meitas. Un vienai meitai arī bija divas meitas, ko Inese iepazina, veidojot dzimšanas koku. Šīm meitenēm māte nekad nebija stāstījusi, kur ir viņu tēvs. Taču sarunu gaitā šo faktu atklāja. Inese atzīst: "Paldies cilvēkam, kurš to pastāstīja, jo līdz ar to dzimšanas kokā varēja sakārtot vienu ailī. Nav svarīgi, kur un kāds bija šis tēvs, bet tas bija fakts, kas palīdzēja pareizi atainot dzimšanas koku. Šo iespēju, protams, varēja arī neizmantot, bet tā bija pareizā iespēja!" uzsvēr arhīviste.

Agrāk bieži saprēcējās radinieki - brālēni ar māsīcām. Katoļu baznīcu reģistros atrodamas baznīckungu dotas atļaujas šādām laulībām. Iespējams, ne vienam vien dzimtā atrodami šādi fakti. Var pavērot un secināt, cik veiksmīgas bijušas šādas laulības, cik laimīgi pēc tam dzīvojuši viņu bērni. Netrūkst stāstu, ka bērni agri miruši vai arī viņiem tālāk nav bijis turpinājuma. Taču bijušas, protams, arī ļoti skaistas mīlestības radinieku starpā, ko dažkārt stiprināja vēl mantiskās saites.

Lappusi sagatavoja M. Sprudzāne

Rokā paņemamais reģistrs tomēr ir nopietna vēsturiska liecība. Datorā virtuāli lasāmais tāds nekad nebūs. Žēl, ka dzīve tā mainās un mēs daudz ko pazaudējam. Līdzīgi kā notika ar Latvijas latu, kas zudis.

Tiesu lietas

Rēzeknes tiesas Balvos kalendārs oktobrī

Laiks	Dalībnieki	Būtība	Tiesneši
3.oktobrī	11.00 OSKARS DZENIS KL 262.p.2.d.; KL 260.p.3.d.; KL 312.p.	– par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts viegls miesas bojājums; par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli, un ja tā izraisījusi divu vai vairāku cilvēku nāvi; par izvairīšanos no brīvības atņemšanas vai tiesību ierobežošanas soda izciešanas	Arvis Garais
5.oktobrī	11.00 VIKTORS LATIŠONOKS KL 130.p.2.d.	– par viegla miesas bojājuma tīšu nodarīšanu	Arvis Garais
6.oktobrī	11.00 JEVGENIJS ČIŽEVSKIS KL 218.p.2.d.	– par izvairīšanos no nodokļu vai tiem pielidzināto maksājumu nomaksas vai par ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšanu vai samazināšanu, ja ar to nodarīti zaudējumi valstij vai pašvaldībai lielā apmērā	Arvis Garais
11.oktobrī	11.00 NATALIJA BRICE KL 193-1.p.1.d.; KL 193.p.2.d.	– par tādu datu iegūšanu vai izplatīšanu, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot finanšu instrumentu vai maksāšanas līdzekli; par sveša finanšu instrumenta vai maksāšanas līdzekļa nolaupīšanu, iznīcināšanu, bojāšanu vai nelikumīgu izmantošanu	Arvis Garais
12.oktobrī	9.30 JĀNIS BUKOVSKIS	nav minēts	Simona Gmireka
12.oktobrī	10.00 ĒRIKS OSIS	nav minēts	Simona Gmireka
12.oktobrī	11.00 ROMANS KIGITOVIČS KL 221.p.2.d.	– par alkoholisko dzērienu vai tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās	Arvis Garais
16.oktobrī	9.30 VALERIJS ROMANOVS KL 253.p.2.d.	– par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu bez nolūka tās realizēt, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tas izdarītas ar narkotiskajām vai psihotropajām vielām	Arvis Garais
17.oktobrī	10.00 IVO DEMBOVSKIS, ALEKSANDRS MAČNEVS KL 218.p.2.d.	– par izvairīšanos no nodokļu vai tiem pielidzināto maksājumu nomaksas vai par ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšanu vai samazināšanu, ja ar to nodarīti zaudējumi valstij vai pašvaldībai lielā apmērā	Arvis Garais
18.oktobrī	10.00 DZINTARS MEŽALS KL 176.p.1.d.; KL 176.p.2.d.	– laupīšana	Simona Gmireka
18.oktobrī	11.00 SERGEJS ŠITS KL 312.p.; KL 233.p.2.d.; KL 262.p.2.d.	– par izvairīšanos no brīvības atņemšanas vai tiesību ierobežošanas soda izciešanas; par šaujamieroča, šaujamieroča būtisko sastāvu, šaujamieroča munīcijas, lielas enerģijas pneimatiskā ieroča, sprāgstielas vai spridzināšanas ietaisnes izgatavošanu, remontēšanu, iegādāšanos, glabāšanu, nēšāšanu, pārvadāšanu, pārsūtīšanu vai realizēšanu bez attiecīgas atļaujas; par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts viegls miesas bojājums	Arvis Garais
19.oktobrī	11.00 VIKTORS JUSTS, STEFANS SEVRJUKOVS KL 175.p.3.d.; KL 180.p.1.d. – zādzība; par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Arvis Garais	
20.oktobrī	10.00 IGORS TAURIŅŠ KL 185.p.1.d.	– par svešas mantas tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu	Simona Gmireka
24.oktobrī	10.00 MUKHAMMETDURDY BAILAKOV KL 190.p.3.d.	– par kontrabandu, ja to izdarījusi organizēta grupa vai tā izdarīta lielā apmērā	Simona Gmireka
24.oktobrī	10.30 SANDOS ZAVICKIS KL 130.p.3.d.1.pkt.	– par viegla miesas bojājuma tīšu nodarīšanu, ja tas izdarīts sakarā ar to, ka cietušais vai viņa tuvinieks izpildījis savus dienesta vai profesionālos pienākumus vai piedalījies noziedzīga vai citāda prettiesiska nodarījuma novēršanā vai pārtraukšanā, vai devīs liecību tiesā vai pirmstiesas kriminālprocesā	Simona Gmireka
25.oktobrī	9.00 ĀRIJS VALUJEVS KL 175.p.3.d.; KL 172.p.	– zādzība; par nepilngadīgā iesaistīšanu noziedzīgā nodarījumā	Simona Gmireka
25.oktobrī	10.00 ARMANDS KOZLOVSKIS KL 126.p.1.d.; KL 176.p.1.d.; KL 183.p.2.d.; KL 180.p.1.d.	– par tīšu vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanu; laupīšana; izspiešana; par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Simona Gmireka
26.oktobrī	10.00 JEZUPS BOLŪŽS KL 175.p.3.d.	– zādzība	Simona Gmireka
26.oktobrī	11.00 ANDREJS FJODOROVS KL 109.p.1.d.	– par patvaļīgu koku ciršanu svešā mežā vai citā svešā zemes platībā	Simona Gmireka
31.oktobrī	10.00 ALEKSEJS BRIZGALOVS KL 185.p.1.d.; KL 175.p.3.d.	– par svešas mantas tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu; zādzība	Simona Gmireka
31.oktobrī	11.00 ANITA DAUKŠTE KL 157.p.2.d.	– par neslavas celšanu masu saziņas līdzekļi	Arvis Garais
Civillietas. Oktobrī Rēzeknes tiesā Balvos plānots izskatīt maza apmēra prasību par naudas piedziņu, parāda piedziņu, prasības nodrošinājumu, morālā kaitējuma piedziņu, rakstiska liguma noslēgšanu, izlikšanu no dzīvojamās telpas un parāda piedziņu par īri, komunālajiem pakalpojumiem, nekustamā īpašuma nodokli un likumiskiem procentiem, radniecības fakta konstatēšanu un nekustamā īpašuma izpirkšanu, īpašuma tiesību iegūšanu, ierakstu dzešanu un nostiprināšanu zemesgrāmatā. Vairākas civillietas izskatis slēgtas tiesas sēdēs, par kurām informācija nav izpaužama.			

Lasītājs jautā

Vai Viļakā vēl ir policijas iecirknis?

Policijas ēka Viļakā. Laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēma lasītāja telefona zvanu, kurš jautā, vai Viļakā joprojām pastāv policijas iecirknis? Valsts policijas Balvu iecirkni skaidro, ka apmēram pirms gada policijas iecirknim Viļakā likvidēja juridisko statusu, kas saistīts ar darbinieku optimizāciju. Tomēr ēka, kurai likvidēts policijas iecirkņa statuss, joprojām ir, un iedzīvotāji var uz turieni doties un skaidrot sev interesējošus jautājumus. Gadījumā, ja policijas darbinieku nav uz vietas, iedzīvotāji jebkurā diennakts laikā var zvanīt uz tāluļu numuru 110 un ziņot par kādu no notikumiem. Tāpat policijas darbinieki Viļakā neuzturas 24 stundas diennaktī, bet Viļakas pilsētā ir maksimāli ilgi pa dienu un tur var ierasties pildīt savus dienesta pienākumus jebkurā diennakts laikā.

Jāpiebilst, ka Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā (Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novados) jau kopš 2009.gada krasī samazinājies policijas inspektorū skaita, kas saistīts ar toreizējām reformām iekšlietu sistēmā visā valstī.

Informē robežsardze

Panākumi vieglatlētikas krosā

Turpinoties Valsts robežsardzes 2017.gada spartakiādei, 22.septembrī Valsts robežsardzes koledžas Profesionālās un taktiskās apmācības centra mācību poligonā "Janapole" robežsargi sacentās vieglatlētikas krosā.

Valsts robežsardzes teritorālā pārvalžu un Valsts robežsardzes koledžas skrējēji veica vairākas distances: vīrieši - 3000 m, vīrieši (veterāni) - 1000 m, sievietes - 1000 m un sievietes (veterānes) - 1000 m. Par uzvarētāju individuālajā vērtējumā kļuva sportists, kurš pirms veica distanci savā grupā. Savukārt komandu vērtējumā ieskaitīja trīs labākos rezultātus 3000 m distancē, vienu labāko rezultātu 1000 m distancē (vīriešiem veterāniem) un vienu labāko rezultātu 1000 m distancē (sieviešiem).

Rezultātā komandu vērtējumā panākumu laurus plūca arī Viļakas pārvaldes komanda, kura izcīnīja godalgoto 3.vietu.

Bez medaljām neizpalika ar individuālajā vērtējumā.

Viļakas pārvaldes robežsargs Dainis Razminovičs ieguva bronzas vērto 3.vietu vīriešu – veterānu grupā, bet Santa Prole ierindojās 3.vietā individuālajā vērtējumā sieviešu grupā.

Informē ugunsdzēsēji

Deg mašīna

20.septembrī Viļakas novada Mednevas pagastā dega vieglā automašīna. Iespējamais ugunsgrēka iemesls – elektroinstalācijas issavienojums.

Palīdz mūsu meža draugiem

20.septembrī ugunsdzēsēji glābēji sniedza palīdzību čūskai, kas atradās Balvos, kādā pagalmā Partizānu ielā. Glābēji čūsku nogādāja šo dzīvnieku ierastajā uzturēšanā viidē – mežā.

Noceļ kaķi no balkona

24.septembrī Balvos, Ezera ielā, ugunsdzēsēji glābēji palīdzēja kaķim, noceļot to no kāda daudzdzīvokļu mājas balkona 2.stāva.

Meklējam atbildi

"Vai uz koplietošanas ceļa var novietot šķērsli?"

Foto - no personīgā arhīva

Laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēma lasītāja vēstuli. Vīrietis vēlas noskaidrot, vai cilvēks ir tiesīgs mazdārziņu teritorijā uz koplietošanas ceļa novietot šķērslus, tādējādi citiem mazdārziņu īpašniekiem liedzot pārvietoties pa ceļu? "Šāda situācija izveidojusies mazdārziņos, kas atrodas Balvos, bijušā galas kombināta apkārtnē. Agrāk pa attēlā redzamo ceļu brauca mašīnas, bet tagad koplietošanas ceļa vidū novietoti šķērsli, uz kura uzrakstīts "Stop!", redakcijai adresētā vēstulē raksta lasītājs.

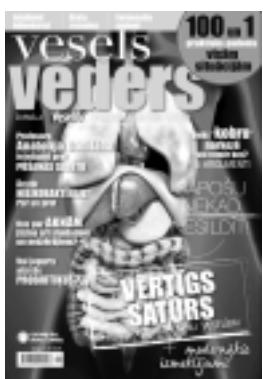
Balvu novada pašvaldības policija skaidro, - gadījumā, ja cilvēks ir tiesīgs mazdārziņu īpašnieks, tādējādi citiem mazdārziņu īpašniekiem liedzot pārvietoties pa ceļu? "Šāda situācija izveidojusies mazdārziņos, kas atrodas Balvos, bijušā galas kombināta apkārtnē. Agrāk pa attēlā redzamo ceļu brauca mašīnas, bet tagad koplietošanas ceļa vidū novietoti šķērsli, uz kura uzrakstīts "Stop!", redakcijai adresētā vēstulē raksta lasītājs.

Balvu novada pašvaldības policija skaidro, - gadījumā, ja cilvēks ir tiesīgs mazdārziņu īpašnieks, tādējādi citiem mazdārziņu īpašniekiem liedzot pārvietoties pa ceļu? "Šāda situācija izveidojusies mazdārziņos, kas atrodas Balvos, bijušā galas kombināta apkārtnē. Agrāk pa attēlā redzamo ceļu brauca mašīnas, bet tagad koplietošanas ceļa vidū novietoti šķērsli, uz kura uzrakstīts "Stop!", redakcijai adresētā vēstulē raksta lasītājs.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Speciālizdevums "VESELS VĒDERS"

◎ Gastrīts rudenī par sevi atgādina. Brīdis, kad mainās gadalaiki, ir gremošanas trakta orģiju laiks. Uzlīesmo arī līdz šim snaudošās kuņķa vainas. Noskaidro, kāda būtu pareizā "ātrā palīdzība", ja vēders sadumpojies pirmo reizi un kādēļ kuņķis tā nemil rudenī un pavasarī - kas īsti pie vainas?

◎ Dedzināšana. Šķiet, ka kuņķi izcēlies ugunsgreks. Gastroenterologs, profesors Anatolijs Danilāns izskaidro, kādēļ dedzināšanas sajūtu barības vadā ne vienmēr var uzskatīt kā par pārešanās nevainīgajām un ātri pārejošām sekām.

◎ Helikobaktērija - gan derīgā, gan grēcīgā. Lielākoties helikobaktēriju nejūt - tā neizraisa ne sāpes, ne diskomfortu, ne arī citādi liek par sevi manīt, bet pēc 60 gadu vecuma ārsti visiem iestaka pārbaudīties, lai pārliecītos, vai kuņķi tomēr nav sākušās kādas pārmaiņas.

◎ Pūšanās sajūta vēderā. Vispirms jāmaina ēšanas paradumi vai arī jāizmēģina kādu no šiem 10 vienkāršajiem paņēmieniem, kas palīdzēs balonam vēderā "izlaist gaisu".

◎ Kola kā tautas metode pret vēdera kaprīzem. Kas par to sakāms ārstam?

◎ Dabas aptieka. Drogas, kas savedīs kārtībā vēderu. Apetītes rosinātāji, kuņķa skābes regulētāji, zarnu darbības veicinātāji - tie visi atrodami plāvā.

◎ Gatavojoties izmeklējumam. Laikus veiktiem izmeklējumiem bieži ir izšķiroša nozīme, cik veiksmīgi notiks ārstēšana, ja gremošanas traktā āsts tomēr atklās kādu problēmu.

Dari Pats

◎ Mājās, bet ārā... Veranda. Ar jumtu nosegtā terase, ko tradicionāli dēvē arī par verandu, jaun baudīt svāigu gaisu gan vasaras svelmē, gan rudens lietavu laikā. Arī ziemā ir patīkamāk iejet mājā caur sausu verandu, mazāk sanesot sniegus.

◎ Gaišāk nozīmē patīkamāk. Paradoksāli, bet caurums jumtā var radīt mājīgumu! Dienas garumā jumta logs nodrošīna divreiz vairāk gaismas nekā klasisks fasādes logs.

◎ Nojaukt sienu un nesagraut māju. Sienas nojaukšanas process parasti ir joti netirs un putekļains darbs, bet sniedz milzīgu gandarījuma sajūtu - uzreiz redzams rezultāts, paplašināta telpa. Noderīgi padomi, ja vēlaties tikt vajā no kādas traucējošas starpsienas.

◎ Pastiprināta starpsiena. Pirmo ģipškartona kārtu aizstājot ar saplāksni, apvienosiet visas priekšrocības, kas piemīt gan saplāksnim, gan ģipškartonam - viegli veidot izturīgas sienas stiprinājumus, nezaudējot ģipškartona dekoratīvās apdares iespējas.... Piedāvajam praktisku paraugu, kā izbūvēt pastiprinātu starpsienu.

◎ Klasisks piknika galds. Kurš gan nav redzējis apvienotu galda un solu konstrukciju, ko parasti var izmantot šo ēnu piknika vietās, parkos. Būvējam no ozolkoka.

◎ Tests: putekļsūcēji. Testā izmēģinājām profesionālos putekļsūcējus ar 25 - 30 litru savācējvverniem un motora jaudu 1200 - 1500W diapazonā.

Ilustrētā Junioriem

◎ Piemīlie papagaiļi. Lasi, kā rūpēties par viljnaino papagaiļu. ◎ Ceļo saldumu pasaule!

◎ Fotostāstā: superlidaparāti iekaro debesis.

◎ Tehnoloģijas, kas iztieki bez vadiem.

◎ Vilnas vecākais zvanu tornis.

◎ Rubrikā "Latvijas simboli" - kā radas Satversme, ko dara Saeima un prezidents.

◎ Zem lupas - Gaismas pils.

◎ Radioteleskopi vēro galaktikas.

◎ Kā labāk koncentrēties.

◎ Ar svārstiem, zobrikiem un ķēdēm - senie pulksteņi.

◎ Ekspedīcijā uz Taizemi.

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 10.oktobrim.

9. kārta

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 19 pareizas atbildes. **Konkursa "Vēriņā acs" 8.kārtā veiksme uzsmaidīja BIRUTAI SOPULEI no Viksnas. Pēc balvas griezties redakcijā.**

Palauzi galu

9. kārta

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas lauzīšanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemset pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieci ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 10.oktobrim.

7	5		3	4	2	6		
8	1			5	6	3		
			1				7	
			6	1			2	4
			8		9			
6	2			7	4			
2					1			
	6	9	3				4	5
	7	2	6	5		1	9	

Pareizas atbildes iesūtīja: V.Mancevičs, M.Pretice, D.Svarinskis, A.Lukumietis, S.Sirmā, J.Voicišs, V.Gavrjušenkova, St.Lazdiņš, D.Kivkucāns, A.Ančs, M.Reibāne, Z.Pulča (Balvi), I.Supe (Cērpene), I.Homko (Medneva), B.Sopule, M.Bleive (Viksna), E.Ločmele (Šķilbēnu pagasts), Z.Ziemele (Naudaskalns), M.Keiša (Upīte), A.Mičule, B.Ķīse, A.Siliņa, A.Slišāns (Tilža), L.B., V.Šadurska, E.Pērkone (Rugāju novads), V.Krēmere (Susāju pagasts), V.Ločmele (Lazdukalns), A.Circene (Baltinava), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), Z.Šulce (Liepāja).

8. kārtas uzvarētāja ir A.CIRCENE no Baltinavas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Dārzā izaugusi. Iesūtīja L.Dukaļska

Zvirbuli. Iesūtīja L.Dukaļska

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Balvu novada dome

* Sākums 6.lpp.

Uzsāk lokāplānojuma izstrādi un apstiprina darba uzdevumu

Nolēma uzsākt lokāplānojuma izstrādi zemes gabalam Raiņa ielā 8A, Tilžā, ar mērķi nodrošināt uzņēmējdarbības veikšanu, lai dažādotu novada ekonomiku, attīstītu tūrisma un rehabilitācijas pakalpojumu uzņēmējdarbības veidus, precīzējot teritorijas izmantošanu. Apstiprināja darba uzdevumu lokāplānojuma izstrādei Raiņa ielā 8A.

Piešķir ciema statusu

Piešķira ciema statusu Kubulu ciemam Kubulu pagastā un apstiprināja ciema robežas.

Apstiprina izsoles noteikumus

Nolēma atsavināt atklātā mutiskā izsolē kustamo mantu – vieglo automašīnu "Ford Galaxy" (izlaiduma gads 2002.), apstiprināja kustamās mantas sākumcenu – 1070 euro – un izsoles noteikumus. Atsavināja atklātā mutiskā izsolē nekustamo īpašumu "Zvaniņš" Krišjānu pagastā, kas sastāv no zemes vienības 0,6816 ha platībā, un būves – bērnudārza. Apstiprināja nekustamā īpašuma sākumcenu – 6000 euro un izsoles noteikumus.

Izsolis nomas tiesības

Nolēma izsolīt nomas tiesības uz novada pašvaldībai piederošo nekustamo īpašumu "Briediši" Briežuciema pagastā 1,21 ha platībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – lauksaimniecībā izmantojamā zeme) un apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu 1,5% no zemes kadastrālās vērtības (6,57 euro gadā).

Nodod telpas bezatlīdzības lietošanā

Sabiedriskā labuma organizācijai biedrībai "Balvu teritorīlā invalidu biedrība" nodeva bezatlīdzības lietošanā uz pieciem gadiem: nedzīvojamo telpu, kas sastāv no istabas, virtuves un sanitāri tehniskās telpas, ar kopējo platību 35,2m²; nedzīvojamo telpu (šķūņa daļu) ar kopējo platību 34,4m². Atlikusi bilances vērtību 9605,48 euro. Noteica nedzīvojamo telpu lietošanas mērķi – lai cilvēki ar īpašām vajadzībām varētu nodarboties ar dažādām aktivitātēm, lai varētu sniegt regulāru atbalstu asistenta pakalpojumiem cilvēkiem ar ļoti smagiem funkciju traucējumiem, kā arī tehnisko palīgādzekļu un humānās palīdzības uzglabāšanai un izsniegšanai.

Lemj par dalību projektos

Nolēma atbalstīt dalību virknē projektu: Ziemeļlatgales kopprojektā Latvijas vides aizsardzības fonda izsludinātajā projektu konkursā "Latvijas vides un dabas vērtību apzināšana un izcelšana, godinot Latvijas valsts pastāvēšanas simtgadi" ar projektu "Iepazīsim, lai nosargātu!" (projekta apstiprināšanas gadījumā nodrošinās līdzfinansējumu 10% apmērā); nolēma piedalīties kā sadarbības partnerim Izglītības kvalitātes valsts dienestam Eiropas Sociālā fonda projekta "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" išenošanā, projekta aktivitātēs iesaistot Tilžas vidusskolu un Tilžas internātpamatskolu; piedalīties projektu konkursā Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" specifiskā atbalsta mērķa "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām", iesniedzot projekta iesniegumu "Uzņēmējdarbības attīstība Austrumu pierobežā". Nolēma apstiprināt projekta kopējās izmaksas EUR 2 314 136,69, tai skaitā ERAF finansējums EUR 1 967 016,19 (projekta apstiprināšanas gadījumā nodrošinās līdzfinansējumu projektam 15% apmērā no projekta kopējām izmaksām EUR 347 120,50 un projekta priekšfinansējumu).

Piedalīties projektu konkursā Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" specifiskā atbalsta mērķa "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām", iesniedzot projekta iesniegumu "Industriālās teritorijas attīstība, revitalizējot īpašumus Balvu novadā". Apstiprināt projekta kopējās izmaksas EUR 6 169 868,24, tai skaitā ERAF finansējums EUR 5 244 388 (projekta apstiprināšanas gadījumā nodrošinās līdzfinansējumu projektam 15% apmērā no projekta kopējām izmaksām EUR 925 480,24 un projekta priekšfinansējumu).

Piedalīties ES Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam izsludinātā atklātā projektu konkursā

apakšpasākumā "Darbības išstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" aktivitātē "Vetas potenciāla attīstības iniciatīvas", iesniedzot projekta iesniegumu "Daudzfunkcionāla lauka izveide pie Krišjānu tautas nama". Projekta kopējā summa EUR 12 098,75 (projekta apstiprināšanas gadījumā nodrošināt līdzfinansējumu 10% apmērā, nodrošinās priekšfinansējumu EUR 7 200 un neattiecīnāmās izmaksas EUR 2 098,75).

Piedalīties kā biedrības "Radošas idejas" sadarbības partnerim atklātā projektu konkursā Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020.gadam prioritātē "Uzņēmējdarbības veicināšana un atbalsts" ar projektu "Ne tikai grāmatas – bibliotēkas uzņēmējdarbības atbalstam!" (projekta apstiprināšanas gadījumā nodrošinās līdzfinansējumu 10% apmērā – EUR 6450).

Piedalīties kā LU sadarbības partnerim Efektīvas sadarbības projektu konkursā ar projektu "Ekoloģiskā stāvokļa novērtējums un ekspluatācijas noteikumu izstrādāšana Balvu un Pērkonu ezeriem" (projekta apstiprināšanas gadījumā nodrošinās līdzfinansējumu 50% apmērā – EUR 23 595).

Nodrošinās priekšfinansējumu un līdzfinansējumu

Nolēma nodrošināt projekta "Kaleidoscope of culture" realizācijai priekšfinansējumu 20% apmērā – EUR 1 319,40 – biedrībai "Raibais kaķis". Savukārt vairākiem projektiem atbalsta gadījumā deputāti nolēma nodrošināt līdzfinansējumu: projektam "Skaņu sistēmu iegāde Balvu Profesionālajai un vispārizglītojošajai vidusskolai" - EUR 482,71 "BPVV atbalsta biedrība "Skolas kastanis"" projekta realizācijai; projekta "Skaņu un gaismas aparātūras iegāde Bērzbils pagasta Saieta namam" EUR 500 apmērā Bērzbils pagasta sieviešu biedrībai "Dzērvenīte" projekta realizācijai; projekta "Aktīvās atpūtas ainaiski tematiskā parka izveide Bērzbils pagastā" līdzfinansējumu EUR 1000 apmērā Bērzbils pagasta sieviešu biedrībai "Dzērvenīte" projekta realizācijai; projekta "Dzīves prasmju ABC telpas izveide Balvu Bērnu un jauniešu centrā" līdzfinansējumu EUR 454 apmērā biedrībai "Kalmārs" projekta realizācijai; projekta "Attīstības piramīda" atbalsta gadījumā nodrošināt līdzfinansējumu EUR 1769 apmērā biedrībai "Kalmārs" projekta realizācijai; projekta "Piemīnas dārzs Balvos" atbalsta gadījumā nodrošināt līdzfinansējumu EUR 1000 apmērā Balvu evaņģēliski luteriskajai draudzei projekta realizācijai; projekta "Veicināt Pārupes ielas un mikrorajona iedzīvotājiem pievilkīgas dzīves vides radišanu un pilsoniskās sabiedrības aktivitātes" atbalsta gadījumā nodrošināt līdzfinansējumu EUR 1000 biedrībai "Pārupe"; projekta "Lauku kultūras centrs – iedzīvotāju pašsapziņas celšanas pamats" atbalsta gadījumā nodrošināt līdzfinansējumu EUR 400 biedrībai "nextHorizont"; projekta "Sociālo pakalpojumu pieejamības uzlabošana" atbalsta gadījumā nodrošināt līdzfinansējumu EUR 559,27 biedrībai "Vienīldzība"; projekta "Sociālo pakalpojumu pieejamības uzlabošana" atbalsta gadījumā nodrošināt līdzfinansējumu EUR 1 269,36 apmērā biedrībai "Mans patvērums".

Piešķir līdzekļus

No pašvaldības 2017.gada speciālajā budžetā apstiprinātajiem dabas resursu nodokļu līdzekļiem nolēma piešķirt finansējumu Lāzdulejas pagasta attīrīšanas iekārtu noteikrāvju tīrīšanai un nosēddiķu rakšanai EUR 2 519,46 un PA "SANTEX" niedru plāušanai Balvu ezerā 420 euro. No pašvaldības 2017.gada pamatbudžeta līdzekļiem, samazinot pamatbudžeta līdzekļu atlikumu uz gada beigām, piešķira finansējumu 3750,96 euro Tilžas pagasta pārvaldei apkures katla iegādei un uzstādišanai pašvaldības ēkā.

Pieņem dāvinājumu

Nolēma pieņemt dāvinājumu no Edites Madernieces mantas veidā par summu 2700 euro un novirzīt to Balvu Novada muzejam.

Nems aizņēmumu stadiona pārbūves papilddarbiem

Nolēma lūgt Pašvaldību aizņēmuma un galvojumu kontroles un pārraudzības padomei atļauju novada pašvaldībai ņemt ilgtermiņa aizņēmumu EUR 205 004,52, tai skaitā 2017.gadā EUR 47 286,07 un 2018.gadā EUR 157 718,45 uz 30 gadiem no Valsts kases ar noteikto gada procentu likmi aizņēmumam izglītības iestāžu investīciju projektam "Balvu stadiona pārbūves papilddarbiem".

Deleģē pienākumus

Deleģēja Tilžas internātpamatskolas direktora vietnieci izglītības jomā Elītai Čirkai veikt Tilžas internātpamatskolas direktora pienākumus, kas saistīs ar līgumu slēgšanu, administratīvo aktu sagatavošanu un izdošanu, uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkciju izpildi attiecībā uz Ulīdi Bērzišu.

Paziņojumi

Latvijas Universitātes pētnieks Oskars Gruziņš aicina cilvēkus, kuru mātes ir Latvijas iedzīvotājas un kuru tēvi – vācu vai padomju armijas karaviri, un kuri dzimuši 1942.-1949.gadā, pieteikties mutvārdū vēstures intervijām. Tās tiks izmantotas pētījumā "Karā dzimušie bērni Latvijā".

Lūdzu zvanīt (28254186) vai rakstīt: oskars.gruzins@lu.lv

AS "Latvijas valsts meži" izsludina atklātu konkursu

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un savlaicīgu valsts mežu apsaimniekošanu, AS "Latvijas valsts meži" (turpmāk – LVM) izsludina atklātu konkursu "Meža stādīšanas, atjaunoto meža platību agrotehniskās kopšanas, jaunaudžu kopšanas un atjaunoto meža platību aizsardzības pakalpojumu sniegšana 2018.–2022. gadā", id. Nr. AS LVM MS MK_2017_361_Ak.

Potenciālo sadarbības partneru sanāksme, kurā LVM skaidros izvirzītās prasības darbu izpildē un atbildēs uz jautājumiem par konkursa nolikumu, **notiks 2017. gada 4. oktobrī plkst. 10.00 LVM Austrumvidzemes reģiona klientu centrā ("Mežsaimniecība", Silva 18, Launkalnes pagasts, Smiltenes novads).**

Piedāvājumu iesniegšana:

- līdz 2017.gada 23.oktobra plkst. 11.00 pretendents piedāvājumu nosūta pa pastu vai iesniedz personīgi LVM Austrumvidzemes reģiona klientu centrā ("Mežsaimniecība", Silva 18, Launkalnes pagasts, Smiltenes novads, LV-4729);
- līdz 2017.gada 24.oktobra plkst. 11.00 pretendents piedāvājumu nosūta pa pastu vai iesniedz personīgi LVM Rīgas klientu centrā (Vaiņodes iela 1, Riga, LV-1004).

Piedāvājumu atvēršanas sanāksme notiks 2017.gada 24.oktobrī plkst. 11.00 LVM Rīgas klientu centrā.

Kontaktpersonas: LVM Austrumvidzemes reģiona mežkopības vadītājs Arnis Čāms, tālrunis 29161941, e-pasta adrese: a.cams@lvm.lv, LVM meža atjaunošanas un kopšanas vadītāja Dace Ozola, tālrunis 29332080, e-pasta adrese: d.ozola@lvm.lv, LVM iepirkumu un līgumu vadītāja Arnita Melnace, tālrunis 26387342, e-pasta adrese: a.melnace@lvm.lv.

Ar konkursa nolikumu var iepazīties LVM mājaslapā www.lvm.lv, sadaļā "Biznesa partneriem – Iepirkumi".

BUTS mācību centrs

AKTUĀLI BALVOS!
JŪSU IZAUGSMEI UN PILNVEIDE!

RADIET UNIKĀLUS TĒRPUS! ŠŪŠANAS PAMATPRASMES (80 STUNDAS)

KURSU SĀKUMS: 7. oktobrī

NORISES VIETA: Brīvības iela 47, Balvi

Tālrunis: 27898038, 27898034

www.buts.lv

Balvu novada pašvaldība pārdod atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli šādu kustamo mantu – vieglo automašīnu FORD GALAXY, valsts numurs HB 2732, reģistrācijas apliecības Nr. AF0105223, izlaiduma gads 2002. Izsoles sākumcena – EUR 1070 (viens tūkstotis septiņdesmit euro).

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Balvu novada pašvaldības mājaslapā www.balvi.lv vai Balvu novada pašvaldībā, 34.kabinetā, Bērzbils ielā 1A, Balvos, katra darba dienu no plkst. 9.00 līdz 16.30. Informācija par izsoli publicējama Ziemeļlatgales laikrakstā "Vaduguns", Balvu novada pašvaldības informatīvajā izdevumā "Balvu Novada Ziņas" un Balvu novada pašvaldības mājaslapā www.balvi.lv. Pazīojumu par izsoli izliek redzamā vietā Balvu novada pašvaldības ēkā. Šajā pat laikā interesenti var veikt izsolāmā objekta apskati, sazinoties ar Balvu novada pašvaldības Balvu Profesionālās un vispārizglītošās vidusskolas direktori Birutu Vizuli pa tālruni +371 26178911.

Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai izsolē var iesniegt Balvu novada pašvaldībā ne vēlāk kā līdz 2017.gada 13.oktobra plkst. 16.00 Balvos, Bērzbils ielā 1A.

Visiem pretendentiem līdz 2017.gada 13.oktobra plkst. 16.00 jāiemaksā drošības nauda 10% apmērā no izsoles sākumcenas, t.i., EUR 107 (viens simts septiņi euro) un reģistrācijas maksa EUR 5 (pieci euro), Balvu novada pašvaldības, Reģ.Nr. 90009115622, bankas kontā: AS "Cītadele banka", korts: LV 05PARX0012592970001.

Izsole notiks Bērzbils ielā 1A, Balvos, 3.stāva sēžu zālē, 2017.gada 16.oktobrī plkst. 15.00.

1.oktobrī no plkst. 7.30
Vilakā, Tautas ielas garumā,
RUDENS GADATIRGUS.
Aicinām pārdot un pirkst gribētājus!

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
 Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
 Tālr. 29411033.

IEPĒRK
MAJLOPUS
 -AUGSTAS CENAS
 -SAMAKSA TŪLĪTĒJA
 -ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspastrade.lv

SIA "ĀIBI" pērk
iellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus.
 Pērk arī gaļas šķirnes jaunlopus eksportam.
 Piemaksa par bioloģiskiem lopiem.
 Samaksa tūlītēja. Svari.
 Tālr. 26142514, 20238990.

SIA RENEM
iepērk
jaunlopus,
iellopus, aitas.
ELEKTRONISKIE SVARI.
 Samaksa skaidrā naudā vai ar
 pārskaitījumu.
 Tālr. 65329997, 29996309,
 26447663, 29485520
 vai pa e-pastu:re-nem@inbox.lv
 Zvaniet - cenas mainās
 katru nedēļu!

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
PAR AUGSTĀM CENĀM
IEPĒRK JAUNLOPUS UN
IELLOPUS.
 Samaksa pēc vienošanās.
 Tālr. 26185703, 25573447.

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
 iellopus, jaunlopus, aitas,
 zirgus. Samaksa tūlītēja.
 Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
 Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
 Tālr. 20207132.

Pērk meža īpašumus ar zemi un
 cirsmas. Tālr. 29433000.

SIA "Senlejas" iepērk iellopus,
teļus, jērus. Samaksa tūlītēja.
BIO saimniecībām piemaksas.
 Tālr. 62003939.

Pērk rudens ābolus Balvos,
 Ezera ielā 3. Tālr. 25644220.

Iepērk rudens sēnes (liepenes,
 alksnenes, cūcenes) Balvos,
 Ķiršu 36.

PĒRK "LATVIJAS
MEŽSAIMNIEKS" MEŽUS AR
ZEMI. TĀLR. 26106212.

Pērk ābulus sulai. Braucam klāt.
 Samaksa tūlītēja. Tālr. 26573674.

Dažādi

DIEVS DZIEDINA UN ATBRĪVO
Esi mīji gaidīts uz īpašu
dievkalpojumu 1.oktobrī
plkst. 13.00
 Balvos, Tautas ielā 1, 2. stāvā.
Dzīvā mūzika un cilvēku dzīvesstāsti
 Par katu tiks individuāli aizlūgti!
 Tālr. uzziņām: 26786266
 (Inga)

Piegādā smilti, granti, šķembas.
 Iemontē ūdensvadus, kanalizāciju,
 bioloģisko attīrišanu. Remontē
 piebraucamos celiņus.

Tālr. 29105572.

ORGANIZĒ INTERESANTU
EKSURSIJU PA MINSKAS
RŪPNIČĀM: BELAZ, MTZ, alus
 darītava - 27. - 29.oktobrī.
 Tālr. 29107268.

No oktobra izirēju plašu 2-istabu
 dzīvokli Rīgā, Pļavniekos.
 Tālr. 27145837.

JAUNS PIEVEDUMS mazlietoto
 apgērbu veikalā, Tautas 1.

Autometināšana. Tālr. 28645964.

Piedāvā darbu

Piedāvā darbu AUTOVADĪTĀJAM
 ar CE kategoriju, 95.kodu, čipu,
 vēlamā RUS, BY vizu. Darbs ar
 tenta puspiekabēm maršrutā Latvija
 - Krievija, Baltkrievija. Pieredze
 obligāta. Tālr. 29187388.

Steidzami vajadzīgas zāģeru
brigādes darbam Balvu -
 Vilakas novadā. Ir darbs gan
 meža (koku) zāģeriem, gan arī
 krūmgriežēju brigādēm.
 Tālr. 29342779, 29426486,
 26410177 (sekretāre).

Pārdod

Pārdod sīvēnus Bērzpili.
 Tālr. 26109202.

Pārdod 8 mēnešus vecu piena teliti.
 Tālr. 26680637.

Pārdod kartupeļus, burkānus,
 graudus (lopbarībai, pārtikai).
 Piegāde. Tālr. 25442582.

Pārdod lopbarības un pārtikas
 kartupeļus ar piegādi.
 Tālr. 28937267.

Pārdod mežu. Tālr. 28731784.

Pārdod Ford Galaxy, 1996.g., 2.0,
 benzīns. Tālr. 28325511.

Pārdod 2-istabu dzīvokli centrā
 (malkas apkure). Tālr. 28656652.

Pārdod - izirē dzīvokli Balvos.
 Tālr. 26172154.

Pārdod kapitāli izremontētu māju
 Balvos ar labām saimniecības
 ēkām. Tālr. 29156948.

Tuvs cilvēks neaiziet,
 Viens pārstāj būt blakus.
Vilmīn! Domās esam kopā ar Tevi,
 no vira **KONSTANTĪNA** uz mūžu
 atvadoties.

Tavi klasesbiedri

Tie savādi skumīgie mirklī...
Tad palīdzēt var tikai viens,
Ja kādu atmiņu gaišu
Tu savā dvēselē sien. (K.Apškrūma)
 Skumju brīdi esam kopā ar **Vilmas**
Garančas ģimeni, **VĪRU, TĒVU,**
VECTĒVU kapu kalnā pavadot.
 Šneperi, Brentes

Koks nezina, kad vētrā tas lūzis,
 Ne cilvēka sirds, kad puķstēt tā
 stās...
 Skumju brīdi esam kopā ar **Vilmu**
Garantu, viru **KONSTANTĪNU**
 mūžības celā pavadot.
 Balvu Valsts ģimnāzijas bijušie
 kolēgi

Rudens krāso pilādžkokus sārtus,
Gājputni ar vasaru traucks prom,
Bet tev mūžība ver miera vārtus,
Sāpes rimst un lielais klusums sauc.
 Vispatiesākā līdzjūtība sāpu brīdi
 skolotājai Vilmai Garančai, viru
KONSTANTĪNU klusajā aizsaules
 celā pavadot.
 1997.gada absolventi

Lūgsmi tavais dvēselītei
debeselē mieru gūt,
Lai ar tevi zvaigznes starā
varam domās kopā būt.

(V.Kokle-Livīja)

Lai klusa un patiesa līdzjūtība **sievai**
Vilmai, meitām Zandai un Kristai,
 pavadot **KONSTANTĪNU**
GARANČU mūžības celā.
 Izsakām kaimiņi: Apīnu un Kozlovsu
 ģimenes

Tā gaisma, ko izstaro svece,
 Tas gaišums, kas liesmiņā plīvo,
 Tas izplēn un pazūd, un gaist,
 Bet gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
 Un siltums, ko izstaro sirds,
 Tas nezūd - tas paliek un mirdz.
 Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
 piedērīgajiem, viru, tēvu, vectēvu
KONSTANTĪNU GARANČU
 mūžībā pavadot.
 Kaimiņi: Brokāni, V.Logina,
 M.Gertmane, A.Ertmans un
 Apšenieku ģimenes

Tu aizej prom pa krāšņu ziedu ceļu
 Uz mūžību! Šālc egle, priede, bērzs.
 Un tavas mījas, tuvās mājas durvis
 Nekad vairs tavas rokas neatvērs.
 (N.Dzirkale)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Vladimiram Rakovam un
tuvniekiem, sievai TAMĀRU
 mūžībā pavadot.
 Kamiševu ģimene

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt
spētu...

Izsakām patiesu līdzjūtību
Vladimiram Rakovam, SIEVU
 mūžības celā pavadot.
 Valentīna un Viktors Kubaki

Ei, Saulīte, tu pa priekšu,
 Rādi ceļu, kur man iet'ī.
 Tālu nojēts, daudz ir paveikts,
 Vairs nav sāpu, rūpu, bēdu.
 Izsakām līdzjūtību **Vladimiram**
Rakovam, no DZĪVESBIEDRES
 atvadoties.
 Dārza kaimiņi Šneperi, Berķi

Līdzjūtības

Ir pēdējais mūža celiens beidzies,
Ar dzērju kāsi uz debesīm
steidzies. (V.Kokle-Livīja)
 Izsakām patiesu līdzjūtību
Vladimiram Rakovam, sievai
TAMĀRAI aizejot mūžības celā.
 Vladimirs Timofejevs

Kur es savas sāpes likšu,
Kam nu lūgšu spēku dot.
 Es vairs tevi nesatikšu,
 Visu mūžu dzīvojot.
 Izsakām patiesu līdzjūtību **Marijai**
Pukai, dēlu AIVARU mūžībā
 pavadot.
 Bērzaines mājas kaimiņi

... un atmiņas ziedēs par tevi tik
baltas kā ābeles.
 Lai mūsu patiesa līdzjūtība stiprina
 bēdās māti Mariju, brāļus
Dzintaru un **Valdi** ar ģimeni,
AIVARU PUKU pēkšņi zaudējot uz
 nesatikšanos.
 Nellijs un Ilgas ģimenes

Balts enģelis atnāca sapnī
Un aiznesa Tevi sev līdz...
 Kad rudens ziedos sabirst skumju
 rasa, esam kopā ar **Gunāru**
Ozoliņu un **viņa** ģimeni, **MĀTI**
 mūžībā pavadot.
 Natālija un Nikolajs Viķsnā

Šalciet kļusi, dzimtie meži,
Mūža dziesma beigusies,
Pāri sirdī apklausuši
Zeme smilšu sagū sedz.
 Izsakām visdzīlākā līdzjūtību sāpu
 brīdi **Ivetai Ozoliņai** ar ģimeni,
 pavadot **VĪRAMĀTI**, **MĀTI** kapu
 kalniņā.
 Māsas ģimene Cēsis,
 krustmeitas ģimene

Viss satīs nu kamolā ciešā,
Kur katrai dienai mezgls siets.
 Tā pavediens tinies no dienas dienā,
 Lidz mūžības slieksnis sniegs.
 Izsakām līdzjūtību **Gunāram**
Ozoliņam ar ģimeni, māti, viramāti,
 vecmāmiņu, vecvecmāmiņu **IDU**
OZOLINU mūžības celā pavadot.
 Salmaņe, Šmagris, Gavrilovi, Keiši

...skumjas starp rudens dzeltenām
lapām
 uz pēdējām asterēm krit.
 Skumjs ir atvadu lietus pat tad,
 kad saule spīd. (H.Skuja)
 Vispatiesākā līdzjūtība **Valentinai**
Circenei un **Raimondam** ar
 ģimeni, pavadot Jūsu mīlo
VITĀLIJU CIRCENI kapu kalniņā.
 Jana ar ģimenei

Katram dzīli, dzīli sirdī
Sāpu rēta sūri smeldz.
 Vēji, šalciet, vēji, dziediet,
 Mūžs ir bijis goda vērts. (A.Krūklis)
 Skumju un atvadu brīdi izsakām
 patiesu līdzjūtību **Valentinai**, dēla
Raimonda un **mazmeitu**
 ģimenēm, **VITĀLIJU CIRCENI**
 kapu kalniņā pavadot.
 Kozuru un Kondrajevu ģimenes,
 Domnika, Jekaterina, Marta

Cik nežēlīgs mirklis starp būt un
nebūt,
 Starp tūvumā palikt un projām iet...
 Šai skumju brīdi patiesa līdzjūtību
Valentinai, Raimondam, Astrida
 un viņu ģimenitēm, no
VITĀLIJĀ CIRCENĀ uz mūžu
 šķiroties.
 Nellijs S.

Es aizeju un tomēr palieku
Debesis, zemē, zvaigznēs,
Vējos, Saulē un savējo sirdīs...
 Mūsu visdzīlākā līdzjūtību
Valentīnai Circenei un
 piedērīgajiem, pavadot viru, tēvu,
 vectēvu, vecvectēvu **VITALIJU**
 mūžības celā.
 Bijušie Malnavas klasiesbiedri: Lucija
 Ercika, Rēzīna Poltanova, Lucija
 Filipova, Alekss Kokorevičs

Nu mūžs ir noslēdzies.
 Stāv ozols pagalmā un skatās,
 Kā aiziet tēvs caur vārtiem
 Savās mūža takās.
 Kad mājās ienācis bezgala skumjs
 klusums, mūsu kļusa un patiesa
 līdzjūtību **Dmitrijam Ludikovam** ar
 ģimeni un piedērīgajiem, **TĒVU**
 mūžības celā pavadot.
 SIA "Zīguru mežrūpniecības
 sabiedrības" kolektīvs

Noklust soļi celā neierastā,
Tur, tai pusē, beidzas dzīves tilts.
 Tikai mums, kas paliek šajā krasā,
 Māj vēl tāvus acu skatiens silts.

Skumju un atvadu brīdi mūsu
 patiesa līdzjūtību **Silvijai** un
 tuviniekiem,
VALĒRIJU LUDIKOVU pavadot
 mūžības celā.
 Vilakas Valsts ģimnāzijas un Vilakas
 pamatskolas sk

